

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Návrh inovačního portálu

2010

Radek Šitera

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: M6209 – Systémové inženýrství a informatika

Studijní obor: 6209T021 Manažerská informatika

Návrh inovačního portálu
Design of innovation portal
DP-EF-KIN-2010-23

Radek Šitera

Vedoucí práce: doc. Ing. Klára Antlová, Ph.D.

Konzultant: Ing. Martina Prskavcová, Ph.D.

Počet stran: 108

Počet příloh: 0

7. května 2010

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci 7. 5. 2010

Podpis

Poděkování

Chci touto cestou poděkovat všem, kteří mi při psaní diplomové práce jakýmkoliv způsobem pomohli. Především vedoucí diplomové práce, paní doc. Ing. Kláře Antlové, Ph.D. a konzultantce paní Ing. Martině Prskavcové, Ph.D., které mi poskytly své odborné rady, díky kterým jsem mohl tuto práci napsat.

Anotace

Tato práce si klade za cíl popsat internetový portál, který bude sdružovat lidi s kvalitními podnikatelskými záměry a investory, kteří jim mohou poskytnout finanční zdroje. Důvodem tvorby tohoto portálu je umožnit získat finance mladým perspektivním podnikům a živnostníkům, kteří v dnešní době obtížně získávají půjčky od bankovních institucí. Dále má portál za úkol umožnit drobným investorům zhodnotit své peníze formou investování do těchto projektů. V první části jsou popsány současné možnosti investorů na českém finančním trhu. Druhá část je zaměřena na investiční rozhodování podniků a ve zbytku práce je popsán inovační portál. Je zde uvedeno, jak bude portál fungovat, jaké bude mít přidané hodnoty pro uživatele a proč je jeho realizace důležitá.

Klíčová slova:

Portál, investor, žadatel, podnikatelský záměr, finanční trh, zhodnocení, údaje

Annotation

This thesis is aimed at describing internet portal, which will associate people with quality business plan and investors, who can lend money to them. The motive of realize this portal is to allow finances to get to young perspective companies and sole traders, who get loans hardly from banks in these days. The portal is tasked to make valorization possible for small investors by investments to these projects. Possibilities of investors in the Czech financial market are described in first part. The second part is specialized in investment decisions of companies and in the last part is described the innovation portal. There is noted, how the portal will function, what added values the portal will have and why its realization is important.

Keywords:

Portal, investor, applicant, business plan, financial market, valorization, data

Obsah

1	Úvod.....	13
1.1	Struktura diplomové práce.....	14
2	Proč je důležité investovat	15
2.1	Cenné papíry	15
2.1.1	Akcie	18
2.1.2	Kolektivní investování	22
2.1.3	Směnka.....	29
2.1.4	Šeky.....	31
2.1.5	Méně časté způsoby zhodnocení finančních prostředků	33
2.1.6	Nástroje peněžního trhu.	33
2.1.7	Obligace	34
2.2	Co je podstatné si uvědomit při investování.....	36
2.3	Současná podoba českého kapitálového trhu.....	37
2.4	Shrnutí současných možností na českém finančním trhu	48
3	Investiční rozhodování podniků.....	49
3.1	Dlouhodobé cíle podniku.....	51
3.1.1	Strategie investičních cílů	53
3.2	Zdroje financování investic	53
3.2.1	Rizikovost zdrojů financování	54
3.3	Shrnutí současných možností financování.....	55
4	Investiční projekty	56
4.1	Shrnutí projektů	58
5	Řešení: portál sdružující nabídku peněz s poptávkou po nich.....	59
6	Pro koho je portál určen.....	61
6.1	Investoři	61

6.1.1	Proč investovat přes tento systém	63
6.2	Podniky	63
6.2.1	Proč žádat o finance přes tento portál	63
7	Strategie portálu	65
7.1	7 dimenzí strategie elektronického obchodu.	67
8	Podmínky pro registraci	70
8.1	Podmínky registrace žadatelů	70
8.2	Podmínky pro registraci investorů	71
9	Postup při zadávání projektu na portál.....	72
10	Postup při registraci investorů	74
11	Druhy žadatelů.....	76
11.1	Žádosti na neúplně zveřejněné projekty	76
11.2	Žádosti na konkrétní projekty do 300 000,- Kč	77
11.3	Podniky žádající finance na projekty nad 300 000,- Kč	78
11.3.1	Hromadné financování projektů	78
12	Informace o žadatelích pro investory	80
12.1	Údaje o žadateli	80
12.1.1	Obrat	80
12.1.2	Analýza likvidity	81
12.1.3	Výše závazků.....	82
12.1.4	Výše pohledávek	82
12.2	Údaje o projektu.....	82
12.2.1	Čistá současná hodnota.....	82
12.2.2	Vnitřní výnosové procento	83
12.2.3	Průměrná výnosnost investičního projektu	84
12.2.4	Doba návratnosti.....	84

13	Důležité výstupu portálu pro investory	86
14	Další funkce portálu.....	89
14.1	Rating projektů	89
14.2	Přeprodej investic	90
14.3	Aukce projektů.....	91
15	Konkurence.....	92
15.1	Bankovní instituce	92
15.2	Dotace	93
15.3	Business angels	93
15.4	Venture capital	94
15.5	Aletop.cz	94
15.6	Trhnapadu.cz.....	94
16	Průzkum trhu	96
17	Získávání žadatelů a investorů	97
17.1	Získávání žadatelů	97
17.2	Získávání investorů.....	97
18	Finanční plán	99
19	SWOT analýza.....	101
20	Závěr.....	104

Seznam zkratek

P. a. – Per annum

e-mail – elektronická pošta

BA – business angels

Seznam tabulek

Tabulka 1: Prostředky použitelné na finančním trhu.....	39
Tabulka 2: Objem dle správců majetku k 31. 12. 2008.....	41
Tabulka 3: Rozdělení typu fondů k 31. 12. 2009 a jejich roční změna.....	42
Tabulka 4: Počty subjektů poskytujících služby na finančním trhu v ČR.....	43
Tabulka 5: Počet subjektů působících v ČR na základě jednotného pasu.....	43
Tabulka 6: Ekonomické výsledky finančních institucí v meziročním srovnání.....	44
Tabulka 7: Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska	45
Tabulka 8: Vývoj indexu PX.....	46
Tabulka 9: Prodeje a odkupy PL v roce 2008	47
Tabulka 10: Cena za zpracování podnikatelského záměru.....	99
Tabulka 11: Příjmy a výdaje v prvním roce	100
Tabulka 10: SWOT analýza	101

Seznam obrázků

Obrázek 1: Prostředky použitelné na finančních trzích.....	38
Obrázek 2: Vývoj struktury úspor obyvatelstva ČR.....	40
Obrázek 3: Vývoj majetku ve fondech.....	42
Obrázek 4: Vývoj Indexu PX	46
Obrázek 5: Struktura portfolia českých a evropských domácností	62
Obrázek 6: Strategie podniku	65
Obrázek 7: 7 dimenzí elektronického obchodu	67
Obrázek 8: Registrace žadatelů	73
Obrázek 9: Registrace investorů.....	75
Obrázek 10: Myšlenková mapa - výhody portálu	102

1 Úvod

Hlavním posláním je vytvořit návrh internetového portálu, který by sdružoval na jedné straně lidi, kteří mají PENÍZE (investory), a na straně druhé ty, kteří mají dobré NÁPADY (firmy či živnostníci). Tento portál bude umožňovat zprostředkování nabídek finančních prostředků s poptávkou po nich.

První část diplomové práce je zaměřena na současné možnosti investorů na českém finančním trhu. Analýza se bude týkat investic především do cenných papírů. V další části bude rozebrána důležitost inovací u podniků a živnostníků společně se současnými možnostmi jejich financování. Třetí část bude zaměřena na samotné řešení těchto problémů, kterým je již zmiňovaný návrh inovačního portálu.

Díky investorům, kteří jsou ochotni akceptovat jistá rizika, by mohly podniky získat peníze i na projekty, na které jim banky nechtěly půjčit. Takto by mohly být podpořeny i podniky ve fázi SEED (*v ranné fázi životního cyklu firmy, kdy má podnikatel základní představu o svém produktu a podnikatelském záměru. Zpravidla na úrovni výzkumu a vývoje, do kterého směřuje převážná část finančních zdrojů.*) nebo START-UP (*Jedná se o již založené nebo teprve zakládané společnosti, které však ještě nezahájily komerční prodej svých výrobků nebo služeb a nemají žádný zisk. Financování je spojené s komercializací produktu vyvinutého v předchozí fázi.*). V těchto fázích je většinou pro podnikatele velmi obtížné získat prostředky pro své podnikatelské záměry. Samozřejmě by bylo možné financovat i již zaběhlé firmy, u kterých je návratnost investice méně riziková. Díky tomuto druhu financování by mohlo více podnikatelů uskutečnit své cíle, čímž by se podpořil růst celé ekonomiky. Jelikož je patrné, že by portál prospíval velké části podnikatelů, byla by zde i možnost získání dotací jak od státu, tak od Evropské unie.

Tento portál by však nebyl zaměřen jen na podniky, ale také na lidi, kteří chtějí zhodnotit své peníze. Lidé mají většinu svých peněz na běžných účtech, termínovaných vkladech nebo v podílových fondech, kde jim v mnoha případech úroky nepokryjí ani negativní dopady inflace. Zde by se jim naskytla možnost si vybrat vlastní podnik nebo podniky, kterým by podle svého uvážení poskytli finance. Jistěže tyto investice jsou rizikovější, ale podniky, kterým byly poskytnuty prostředky v rané fázi jejich rozvoje, by jistě byly

ochotny nabídnout i 20 % zhodnocení. Vedle drobných investorů by zde figurovali i velcí „hráči“, kteří by byli schopni poskytnout jak kapitál, tak i know how.

1.1 Struktura diplomové práce

První část diplomové práce bude zaměřena na současné možnosti investorů především u finančních institucí, členění cenných papírů a nutné zásady, které se musí při investování dodržovat. Tato kapitola bude uzavřena pohledem na současný stav českého kapitálového trhu.

Jak již bylo zmíněno v úvodu, tento systém (portál) má za úkol sdružovat dvě strany a to investory a žadatele o finance. Podnikům, které potřebují cizí zdroje, bude věnována další část této práce. Důležitým aspektem je investiční rozhodování podniků spojené s plánováním cílů. Nesprávně postavený podnikatelský záměr či projekt, může začínající nebo zaběhlou firmu v některých případech až zničit, proto je důležité předem zvážit všechny hrozby následné realizace.

Po rozebrání současných možností pro investory a objasnění si důležitostí neustálých inovací podniků bude popsán samotný návrh portálu.

2 Proč je důležité investovat

Vlivem neustálého růstu cenové hladiny ztrácejí peníze držené v hotovosti či na běžných účtech na své hodnotě. Částečnému zamezení je možné se vyhnout pomocí vložení těchto prostředků někam, kde bude jejich zhodnocení kopírovat alespoň výši inflace. Pro zjednodušení této práce se zaměříme hlavně na finanční nástroje, které jsou poskytovány na kapitálovém trhu, a to zejména cenným papírům. Dalšími možnostmi zhodnocení jsou nákupy nemovitostí a jejich pronájem, spekulace s cenami komodit atd., tyto obchody nebudou součástí této diplomové práce.

Po specifikaci jednotlivých cenných papírů bude následovat analýza současného stavu českého kapitálového trhu.

2.1 Cenné papíry

Popisem cenných papírů a jejich členěním se zabývá literatura s názvem *Cenné, papíry, směnky, šeky a akreditiv*¹.

V důsledku rozvoje ekonomiky bylo stále více zapotřebí, aby se finance přesouvaly z neperspektivních odvětví do těch, kde je možno investice mnohem efektivněji zhodnotit. V rámci ekonomiky se tak prostřednictvím finančního kapitálu alokují zdroje tam, kde je předpoklad, že budou využity nejvýhodnějším a nejefektivnějším způsobem. Přelévání finančních prostředků je možno několika různými způsoby, mezi které patří převod peněz v hotovosti i bezhotovostním způsobem. Ovšem základním pohybem financí na kapitálovém trhu je přesouvání finančních prostředků ve formě cenných papírů. To je možné buď prostřednictvím jejich emisí (uváděním do oběhu), nebo obchodováním s nimi. Cenný papír je ve skutečnosti závazek vůči osobě, která je jejím vlastníkem. Tento závazek je vysoce formalizovaný a vázaný nerozlučně právě na uvedenou listinu, která tvoří cenný papír. Věřiteli (majiteli listiny) tak tedy vzniká nárok na plnění vůči konkrétnímu dlužníkovi. Z toho je zřejmé, že nárok vůči dlužníkovi lze uplatnit jen po předložení cenného papíru. Toto pravidlo je u některých druhů cenných papírů tak striktně

---

¹ KOVAŘÍK, Z. *Cenné papíry, směnky, šeky, akreditiv*. Praha: Sekuron, 1993. 64 s.

dodržováno, že ztrátou či zničením cenného papíru zaniká nárok na vyplacení peněžních prostředků věřiteli.

Cenné papíry mohou být emitovány buď jednotlivě (jako jsou například směnky či šeky), nebo hromadně v podobě dluhopisů či akcií. U hromadně vydávaných cenných papírů je výhodou jejich unifikovaná podoba. Na trhu takto standardizovaných cenných papírů je pak možno porovnávat vzájemnou hodnotu obdobných cenných papírů i sledovat vývoj jejich hodnoty v čase. Z toho důvodu rozlišujeme mezi nominální a tržní hodnotou cenného papíru. Nominální hodnota je přímo uvedena na cenném papíru. Z hlediska obchodování je však důležitá hodnota tržní, neboť to je cena, za kterou je cenný papír (či skupina cenných papírů) na trhu obchodován. Pokud je tato cena pravidelně zjišťována a následně sdělována, jedná se o tzv. kurs cenných papírů.

Cenné papíry můžeme dělit podle několika kritérií:

1. Podle druhu práv vtělených do cenného papíru rozlišujeme:

- **cenné papíry věcné**, kde nejznámějším příkladem jsou hypoteční zástavní listy, u kterých dlužnický závazek je zajištěn právem k určité nemovitosti,
- **dlužnické cenné papíry**, v podobě obligací, vkladových listů, smének či šeků, jež představují konkrétní závazek dlužníka vůči věřiteli,
- **majetkové cenné papíry**, mezi které patří akcie a podílové listy, vyjadřují podíl majitele cenného papíru na konkrétním podnikání (podílet se na zisku, řízení společnosti atd.),
- **dispoziční cenné papíry**, kde jako příklad je možno uvést náložní nebo skladištní listy, které umožňují snadnou, rychlou a operativní dispozici s konkrétním zbožím a jeho prodej prostřednictvím převodu těchto papírů.

2. Podle možnosti převodu cenné papíry členíme takto:

- **cenné papíry na doručitele** (au porteur papíry), jež reprezentují cenné papíry, které jsou nejsnadněji převoditelné na jiného majitele. Změna vlastníka je možná pouze předáním cenného papíru jiné osobě a ta se automaticky stává oprávněným držitelem. Dlužník je povinen dostát svým závazkům uvedeným na směnce vůči tomu, kdo mu tento cenný papír předloží,

- **cenné papíry na řad** (order papíry), u nichž je převoditelnost více formalizována. Převod vlastnických práv je možný pomocí rubopisu (indosamentu) ze strany držitele. Tím převede všechna práva spojená s cenným papírem na jinou osobu. Rubopis má původ v praxi, kdy informace o převodu cenného papíru byly uchovány na rubu cenného papíru. Na řad bývají většinou vydávány směnky či šeky. V některých případech jsou takto vystaveny dluhopisy nebo dispoziční papíry,
- **cenné papíry na jméno** (rektapapíry), pro jejichž převod je nezbytné postupovat jako při postoupení práv a povinností podle občanského zákoníku. Postoupení práv z cenného papíru na jméno dochází zároveň i k přechodu vlastnictví ke konkrétnímu cennému papíru. Na jméno bývají především dispoziční cenné papíry. Pokud je na směnce či šeku vyloučena možnost převodu rubopisem, spadají tyto cenné papíry rovněž do této skupiny.

3. Podle druhu výnosů rozeznáváme:

- **cenné papíry pevně zúročené**, mezi které patří především obligace. U těchto cenných papírů je úrok předepsán již při emisi,
- **cenné papíry zúročené proměnlivě**, kde výše úroků je závislá na mnoha okolnostech, např. na hospodaření podniku. Nejznámějším reprezentantem tohoto druhu je akcie. Objevují se však i obligace, kde je kombinován stálý výnos s neomezeným založeným na vývoji hospodaření emitenta takové obligace,
- **cenné papíry neúročené**, u kterých není stanoven výnos žádný. Ze zákona je neúročným cenným papírem šek. Směnka bývá neúročná také, ovšem zákon její úročení připouští. Neúročené jsou ve většině případů rovněž dispoziční cenné papíry.

4. Podle rozsahu emise dělíme cenné papíry následovně:

- **vydávané hromadně**, sem patří především akcie, obligace a jiné cenné papíry, pomocí kterých se snaží vydavatel získat určitý kapitál – předem stanovený (akcie), nebo neurčitý (obligace),
- **vydávané jednotlivě**, kde se cenný papír vystavuje ke konkrétní transakci. K tomuto účelu slouží především dispoziční cenné papíry, směnky a šeky.

5. Podle možnosti nahradit cenný papír při jeho ztrátě či zničení jinou listinou rozlišujeme cenné papíry:
- **umořitelné**, tedy takové, které je možno nahradit tzv. náhradní listinou. V tomto případě není právo zcela striktně vázáno na samotnou listinu. I v těchto případech však musíme dlužníkovi předložit alespoň listinu náhradní. Ze zákona jsou výslovně umořitelné směnky a šeky,
  - **neumořitelné**.
6. Podle podoby cenného papíru rozeznáváme:
- **Zaknihované cenné papíry**, které ve skutečnosti fyzicky neexistují. Jejich evidence je uchovávána prostřednictvím počítačů. Typickým příkladem jsou podílové listy.
  - **„Listinné“ cenné papíry**, jsou v podobě konkrétních smluv. V dnešní době se vyskytují jen zřídka, a to v podobě šeků a směnek.

2.1.1 Akcie

Možná nejznámějším, ale také nejrizikovějším cenným papírem jsou akcie. Důkazem velké volatility je bezesporu rok 2008 a 2009, kdy během pár dní byly některé akcie a akciové fondy, schopny zaznamenat i více než deseti procentní propady.

Popis akcie

Akcie je cenný papír, díky kterému si majitel (akcionář) kupuje podíl majetku akciové společnosti. Vlastněním akcie má majitel právo na určitý podíl na zisku společnosti, jež tento cenný papír vydala. Tomuto zisku se říká dividendy. O tom, kolik za uplynulý rok akcionář dostane, rozhoduje vzhledem k dosaženému hospodářskému výsledku každoročně valná hromada akcionářů. Díky těmto faktům je výše výnosu velmi proměnlivá, tím se akcie odlišuje od cenných papírů s pevným a pravidelným výnosem, jakými jsou např. obligace, termínované vklady či spořicí účty. Pokud skončí podnik na konci roku ve ztrátě, tak se dividendy nevyplácí vůbec. Pokud však akciová společnost dosáhne toho, aby byl na konci zúčtovacího období hospodářský výsledek kladný, tak výnos z akcií bývá většinou

vyšší než u cenných papírů s pevným výnosem. Ten může dosahovat i několik desítek procent.

Rozdělení zisku akciové společnosti probíhá následujícím způsobem²:

- vypořádání ztrát z minulých let,
- tvorba zákonných rezerv,
- tvorba statutárních (nepovinných) rezerv (fond odměn, sociální fond,...),
- zvýšení nerozděleného zisku,
- zvýšení základního jmění,
- výplata tantiém (podíl členů představenstva a dozorčí rady na zisku společnosti),
- výplata dividend.

Ve většině případů investoři při nákupu akcií berou ohled na vývoj kurzu akcie na burze cenných papírů, než na výši dividendy. Růst kurzu jim může přinést kromě výnosu v podobě dividend také zajímavé zhodnocení. S pohledem do minulých let můžeme zjistit, že výnos z akcií je vyšší než zhodnocení alternativních typů investic (obligace, termínované vklady, nemovitosti apod.).

Stanovení ceny akcie

Cena (kurz) akcie se stanovuje na základě nabídky a poptávky po ní. Výše této ceny je stanovena především očekáváním budoucího vývoje hospodářského výsledku firmy, jež jí vydala, vývojem odvětví, v němž firma vykonává svou činnost, či ekonomickým stavem státu, kde působí. Kurz ovšem ovlivňují i další faktory jakými jsou např. objem produkce firmy, vývoj jejího tržního podílu a schopnosti managementu. Kurz akcie není stabilní a může se často měnit, a to někdy i několikrát za hodinu. Tyto výkyvy bývají způsobeny pozitivními či negativními zprávami o dané společnosti, vývoji hospodářského odvětví či ekonomiky.

Faktory, které mohou ovlivnit cenu akcie, jsou následující³:

---

² *Co je akcie?* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/doporuceni/>>

³ *Cena akcie* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/cena/>>

Cena akcie poroste, když:

- roste zisk firmy,
- roste obrat firmy,
- firma provede úspěšnou restrukturalizaci,
- vzroste základní jmění společnosti,
- roste dividenda na akcii,
- vyjde jiná pozitivní zpráva o firmě,
- roste produkce odvětví,
- roste zaměstnanost,
- roste míra investic v ekonomice,
- panuje stabilní politické prostředí,
- klesnou úrokové sazby,
- je na trhu převis poptávky,
- jsou akcie přeprořádány.

Cena akcie klesne, když:

- poklesne zisk firmy,
- poklesne obrat firmy,
- management chybně rozhodne,
- klesá vyplácená dividenda,
- stane se havárie, požár, nebo jiná nenadálá událost,
- vyjde najevo negativní zpráva o firmě,
- poklesne produkce odvětví,
- zaznamenáme významné politické sváry,
- zvýší se úrokové sazby,
- rostou ceny,
- je na trhu převis nabídky,
- jsou akcie překupovány.

Jak lze obchodovat s akciemi

S akciemi se obchoduje na burze cenných papírů. Možnost obchodování na burze mají však jen obchodníci s platnou licencí a s členstvím na dané burze. Obchody provádějí většinou i bankovní domy, které se tak snaží zhodnotit svůj kapitál. Pokud však chce

investor realizovat obchody s akciemi, může s obchodníkem, jež vlastní již zmiňovanou licenci, uzavřít komisionářskou smlouvu, která ho oprávní k obchodování, tedy k podávání příkazů obchodníkovi (makléři) k prodeji či nákupu akcií.⁴

Rady pro obchodování s akciemi⁵

- Do akcií je dávat jen část svých finančních prostředků, u které nebudou v příštích alespoň pěti letech zapotřebí, neboť prodávání akcií z důvodů finanční tísně se mnohdy nevyplácí. Vzhledem ke kolísavosti akcií je také velmi pravděpodobné, že na delším investičním horizontu, bude výnos velmi zajímavý.
- Důležité je zvolit správný čas pro nákup. Ten většinou bývá, když media informují o propadech akciových trhů nebo když většina lidí prodává své akcie, protože na nich již nechce více prodělat atd.
- Nebát se komunikovat se svým makléřem. Je to bezesporu s řadou znalostí a zkušeností, které může využít ve prospěch investora. Důležité je však zůstat pouze u doporučení. Konečné rozhodnutí musí vykonat sám.
- Snížení rizika lze dosáhnout pomocí diverzifikace, a to nakoupením více různých akcií. Případné ztráty akcií jednoho podniku mohou nahradit výnosy ostatních společností.
- Ovšem příliš velké množství různých akcií není také dobré. Ztrácí se pak přehled o jejich vývoji.

Výhody akcií⁶

- Výnos z pohybu kurzu,
- dividenda,
- podíl na významných společnostech v tuzemsku i zahraničí,
- nulové zdanění výnosů z pohybu kurzu při držbě akcie delší než 6 měsíců,
- snazší prodej než u dluhopisů.

---

⁴ *Obchodujme s akciemi i...* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/obchodovani/>>

⁵ *Akciová doporučení* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/doporuzeni/>>

⁶ *Akciová výhody* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/vyhody/>>

Nevýhody akcií⁷

- Zdanění dividendy,
- nepravidelná výplata výnosu - dividendy (na rozdíl od dluhopisů),
- platba poplatků,
- minimální investice,
- těžší prodej než u podílových listů investičních fondů,
- riziko akciového trhu,
- riziko při chybné investici do jednoho titulu.

2.1.2 Kolektivní investování

Informace o kolektivním investování jsou čerpány z knihy Cenné papíry, směnky, šeky, akreditiv.⁸ Kolektivní investování je určitý druh podnikání, ve kterém se shromažďují finanční prostředky do investičních a podílových fondů, za účelem dosažení výnosů a snížení rizika. Jde tedy o nepřímé a zprostředkované investování. Nenakupujeme přímo jednotlivé cenné papíry. Kolektivní investování je v České republice přísně regulováno zákonem č. 242/92 Sb. ve znění dalších předpisů. Dále ke své činnosti potřebují tyto podniky povolení od Komise pro cenné papíry.

K prvnímu většímu rozmachu investičních a podílových fondů došlo v USA po 1. Světové válce. Koncem minulého století se z kolektivních forem investování stávají nejvýznamnější zprostředkovatelé na finančních trzích. V letech 1997 – 1998 v Evropě rostla aktiva fondů v průměru o 30 % ročně. V tomto období procházely velkým růstem i otevřené podílové fondy v České republice. Celkový majetek českých investorů u 886 zahraničních a 56 tuzemských podílových fondů v ČR dosáhl začátkem roku 2005 takřka 170 mld. Kč (Hospodářské noviny 3. 2. 2005).

---

⁷ *Akciové nevýhody* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/nevyhody/>>

⁸ KOVAŘÍK, Z. *Cenné papíry, směnky, šeky, akreditiv*. Praha: Sekuron, 1993. 64 s.

Výhody kolektivního investování

1. Díky hospodaření ve velkém je možné ušetřit, neboť kolektivní investování umožňuje, aby investiční společnost zajistila diverzifikaci rizika s nižšími náklady na jednotku investice, než by toho dosáhl samotný investor.
2. Dochází k úsporám z profesionálního managementu. Každý z investorů může přesunout starosti s nákupem a prodejem na kvalifikované finanční manažery, kteří mu pomohou dosáhnout vyšších zisků.
3. Kolektivní investování je ve všech zemích přísně regulováno státem. Existuje zde i kontrola ze strany depozitáře (zpravidla banka, u které je povinen investiční fond otevírat účet).
4. Fondy investují najednou do několika desítek různých cenných papírů a tím značně snižují riziko investora.

Nevýhody kolektivního investování

1. Investor musí zaplatit vstupní poplatky, které se pohybují od 0 do 6 % v závislosti na fondech. Výše poplatků je závislá na očekávané výnosnosti fondů. Nejnižší poplatky nalezneme u fondů peněžního trhu, naopak nejvyšší u akciových fondů.
2. Dalšími poplatky jsou tzv. správní. V ČR je jejich výše omezena maximálně na 2 % z průměrné roční hodnoty jmění vlastního fondu nebo 20 % účetního zisku. Skutečná výše správních poplatků jednotlivých fondů je ovlivněna vzájemnou konkurencí fondů.
3. Volatilita kurzů akcií i podílových listů fondů. Kolísání hodnoty je vyšší než např. u termínovaných vkladů v bankách.

Hlavní typy fondů

Členění fondů je celá řada. Uvedeme si alespoň ty nejběžnější hlediska členění.

1. Investiční a podílové fondy

Investiční fondy jsou samostatné právnické osoby, které provozují kolektivní investování povolené státem. Tyto společnosti jsou ve skutečnosti akciové společnosti, které finanční prostředky získávají emisí akcií. Investoři jsou pak vlastníci akcií, kterým tak plynou

všechna práva spojena s držením tohoto cenného papíru. S akciemi je možné volně obchodovat na kapitálových trzích. Akcionáři je mohou pouze prodat, jejich zpětný odkup není možný. Investiční fondy mohou investovat nejen do veřejně obchodovatelných cenných papírů a bankovních depozit, ale i do nemovitostí či movitých věcí.

Podílové fondy jsou formou kolektivního investování. To se stalo v posledních letech nejdynamičtěji se rozvíjející formou investování na kapitálových trzích v České republice. Výhodou je, že pokud investor nechce vložit své finance přímo do akcií, můžete využít otevřených podílových fondů a jeho správce za něj rozloží investovaný kapitál do jednotlivých cenných papírů. V současné době nabízí mnoho finančních institucí podílové fondy s různými stupni rizika, investičními cíli a časovými horizonty, po kterých by měly přijít požadované zisky.

Co je to podílový fond

Kolektivní investování je sdružování peněžních prostředků ve fondu a jejich následné investování na principu diverzifikace rizika a další obhospodařování tohoto majetku. Podílové fondy pak představují majetek, který náleží podílníkům a to v poměru, v jakém vlastní podílové listy daného fondu. Podílový fond není právnickou osobou a je vytvářen investiční společností na základě povolení Komise pro cenné papíry. Investiční společnost pak obhospodařuje majetek v podílovém fondu svým jménem a na účet podílníků.

Investice do podílových fondů podle legislativy

Činnost investičních a podílových fondů upravuje zákon č. 248/1992 Sb. o investičních společnostech a investičních fondech ve znění pozdějších novel. Investiční společnost nesmí při propagaci používat nepravdivé nebo zavádějící informace nebo zamlčovat důležité skutečnosti. Zákon omezuje riziko ztrát investorů tím, že stanovuje limity pro držení cenných papírů od jednoho subjektu (firma, obec, stát, centrální banka) v portfoliu fondu. Manažer fondu smí investovat jen v rámci daných pravidel. Při podezření z činnosti v rozporu se zákonem, má podílník právo se obrátit na Českou národní banku, která jeho podnět prošetří a vydá rozhodnutí.⁹

---

⁹ *Fondy a legislativa* [online]. Dostupný z WWW: <http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/fondy/legislativa/>

2. *Otevřené a uzavřené podílové fondy*

U **otevřených fondů** není nijak limitován počet ani doba vydání podílových listů. Vlastník má právo na zpětný prodej podílového listu investiční společnosti za jeho skutečnou hodnotu. Na rozdíl od akcie tento druh cenného papíru zajišťuje jeho majiteli právo na odpovídající podíl majetku a možnost podílet se na jeho výnosech. Podílový list však držitele nijak neopravňuje k řízení investiční společnosti, a tím tak k ovlivňování její investiční politiky či strategie. Charakteristika vlastnictví otevřených podílových listů se podobá držbě obligací. Majitel však nemá nárok na proplácení nominální hodnoty podílového listu, ale jen na skutečnou tržní hodnotu ve chvíli, kdy ho chce prodat.

Uzavřené fondy jsou omezené počtem a dobou vydání podílových listů. Podílník není oprávněn prodat je zpět investiční společnosti, od které je koupil, ale jen třetí osobě.

Z rozdílů, které mezi otevřenými a uzavřenými podílovými fondy jsou, je patrné, že otevřený podílový fond musí investovat finanční prostředky opatrněji, aby si držel nezbytnou likviditu pro případ, že investoři požádají o zpětný odkup. Naopak uzavřený fond si může dovolit zúčastnit se i riskantnějších obchodů, neboť žádnou likviditu pro zpětný odkup nepotřebuje.

3. *Aktivní a pasivní fondy*

Pasivní fondy nemají žádného portfolio manažera, který by aktivně spravoval portfolio fondů, podle aktuálního vývoje cen jednotlivých cenných papírů. Investiční společnost pouze nakoupí cenné papíry a ty pak deponuje (ukládá) v bance. Ta vykonává roli správce majetku. Struktura cenných papírů se po celou dobu trvání fondu nemění. Náklady na jeho správu, jsou pak velmi malé.

Aktivní fondy jsou neustále spravovány kvalifikovanou osobou. Je zde menší riziko kolísání investice, ovšem daní za to jsou vyšší správní poplatky.

I. Členění investičních fondů dle investiční strategie

a) Podle skladby cenných papírů, do kterých fond investuje:

- fondy peněžního trhu,
- fondy dluhopisové,
- akciové fondy,

- smíšené fondy.
- b) Podle časového horizontu investičních cílů se rozeznávají:
- příjmové (důchodové) fondy,
  - růstové fondy.
- Příjmové fondy upřednostňují maximální roční výnos oproti dlouhodobému růstu tržní hodnoty cenného papíru. Jsou tedy spíše stavěny na kratší dobu investování. Oproti tomu růstové fondy se snaží o co nejvyšší růst tržní ceny.
- c) Podle oboru investování:
- oborové fondy. Soustřeďují se na různá odvětví (bankovníctví, potravinářský průmysl, zemědělství, automobilový průmysl).
- d) Podle regionu:
- Regionální fondy. Fondy se zaměřují na určité oblasti (severní Amerika, západní Evropa, BRIC – Brazílie, Rusko, Indie, Čína; jihovýchodní Asie).
- e) Fondy fondů pod sebou sdružují celou řadu tzv. „subfondů“ s odlišnými investičními strategiemi. Investor pak může bezplatně převádět své finance mezi jednotlivými subfondy v rámci jednoho velkého fondu.
- f) V posledních letech se stále více objevují „zelené“ nebo „etické“ fondy, které neinvestují do zbrojení, tabákového či lihového průmyslu, hazardních her atd.
- g) Veřejné a soukromé fondy:
- Veřejné fondy jsou orientovány spíše na státní méně rizikové cenné papíry (např. obligace).
  - Soukromé fondy jsou nezávislé na vládě. Nejčastěji investují do akcií.
- h) Jedním ze speciálních fondů je i penzijní fond. Účastník do něj vkládá pravidelně peníze a žádné výnosy nedostává. Po uplynutí předem stanovené doby může buď tyto cenné papíry nechat, nebo prodat a za peníze si koupit od fondu rentu, která se rozpočítá na určité období.
- i) Indexové fondy ve svém portfoliu drží takové akcie, které jsou zastoupeny ve zvoleném tržním indexu.
- j) Garantované fondy zajišťují investorům návratnost jimi vložených peněz. V některých případech i minimální výnos.

Hodnocení výkonnosti fondů

Při výběru fondu se lze rozhodovat podle mnoha kritérií. Mezi které patří vstupní a správní poplatky, kolik obhospodařuje fond peněz, kam investuje nebo výkonnost investičního fondu. Ke zjištění výkonnosti se používají dvě následující hodnoty:

1. **Čistá hodnota aktiv (ČHA)**, také čisté obchodní jmění (ČOJ), (Net Assets Value – NAV) vyjadřuje, kolik majetku fondu (oceněného v tržních cenách) po odečtení závazků fondu připadne na 1 akcii.

$$\text{ČHA} = \frac{\text{Tržní hodnota aktiv} - \text{Závazky}}{\text{Počet emitovaných akcií (podílů)}} \quad (1)$$

Čistá hodnota aktiv se velmi často mění, a to především v závislosti na tržní hodnotě aktiv fondu.

2. **Diskont** vyjadřuje podhodnocení či nadhodnocení tržní ceny cenného papíru ve srovnání s čistou současnou hodnotou aktiv v %. Sděluje, o kolik je tržní cena vyšší (nižší) než čistá hodnota aktiv.

$$\text{Diskont (prémie)} = \frac{\text{Čistá hodnota aktiv} - \text{Tržní cena}}{\text{Čistá hodnota aktiv}} * 100 \quad (2)$$

Pokud je tržní cena akcie nižší než čistá hodnota aktiv, je akcie fondu prodávána s diskontem, je-li však vyšší, je akcie fondu obchodována s diskontem.

Ochrana investorů

Není tomu zas tak dávno, co v České republice mnoho lidí přišlo o finance, které vložilo nejružnějších fondů. Po nepříjemných zkušenostech z 90. let se snaží česká vláda (ale samozřejmě i vlády jiných zemí) zákonem velmi důkladně chránit investory. Tato ochrana je vykonávána pomocí mnoha opatření, jež musí každá investiční společnost či fond dodržovat.

1. Investiční společnosti a investiční fondy nesmějí při svých reklamách sdělovat nepravdivé informace či slibovat výhody, které nemohou stoprocentně splnit (např. nadměrné výnosy).
2. Investiční společnosti a investiční fondy nesmějí vykonávat jinou podnikatelskou činnost. Z hrozby přesouvání prostředků mezi jednotlivými činnostmi je zakázána jakákoliv jiná činnost než organizovat společné investování.
3. Povolení k činnosti a průběh činnosti fondu podléhá Komisi pro cenné papíry. Komise posuzuje statuty investičních společností a investičních fondů, výběr depozitáře, výběr osob pro statutární orgány z hlediska jejich odbornosti a bezúhonnosti. Depozitář plní kontrolní úlohu – zda soustřeďování a alokování peněz probíhá dle zákona. Kontroluje také správnost výpočtu hodnoty cenných papírů.
4. Je nařízeno, aby bylo jasně odděleno hospodaření s majetkem investorů od majetku zakladatelů společnosti.
5. Finanční prostředky musí být investovány do bezpečných majetkových hodnot.
6. Je požadováno, aby jedna investiční společnost nevlastnila majoritní část v jednom podniku a docházelo tak k rozptýlení rizika. To je u nás ošetřeno především dvěma způsoby:
  - a) Limit 10 % - hodnota cenných papírů jednoho druhu vydaných stejným emitentem nesmí tvořit více jak 10 % hodnoty majetku podílového či investičního fondu. Tyto omezení neplatí pro státní dluhopisy, dluhopisy České národní banky a dluhopisy centrálních bank členů OECD – v těchto případech nesmí tvořit jedna emise dluhopisů více než 30 % majetku podílového nebo investičního fondu.
  - b) Limit 11 % - ve fondu nesmí být obsaženo více než 11 % celkové jmenovité hodnoty cenných papírů jednoho druhu vydaných stejným emitentem. Neplatí opět pro výše uvedené dluhopisy.
7. Investiční společnosti a investiční fondy nesmějí emitovat dluhopisy (aby nesnížily svou likviditu ve vztahu k investorům).
8. Informační povinnost – investiční společnosti a investiční fondy jsou povinny vydávat zprávy o svém hospodaření (pololetně) a účetní závěrky (ročně). Musí

také zveřejňovat zprávy o prodeji, zpětném odkupu a ceně odkoupených podílových listů otevřeného podílového fondu (nejméně 1 x týdně).

9. Jak již bylo zmíněno dříve, správní poplatek či úplata za poskytované investiční služby investičního fondu nesmí být vyšší než 2 % roční hodnoty majetku fondu, nebo 20 % výsledku hospodaření fondu.
10. Existuje povinnost mlčenlivosti a omezení účasti některých osob ve statutárních orgánech a dozorčích radách investičních společností a investičních fondů.

2.1.3 Směnka

Podle knihy *Cenné papíry, směnky, šeky, akreditiv*¹⁰ je směnka obchodovatelným cenným papírem, který zavazuje dlužníka, aby zaplatil osobě uvedené na směnce ve stanovenou dobu a na stanoveném místě směnečnou částku. Přesná podoba směnky není definována, zákonem jsou pouze stanoveny náležitosti, které musí směnka obsahovat, aby byla platná. Směnka musí mít písemnou formu. Může být napsána ručně, strojem, vytištěna nebo předtištěna na formuláři a následně doplněna. Ve všech případech musí být vlastnoručně podepsána výstavcem. Na platnost směnky nemají žádný vliv pravopisné ani gramatické chyby. Jestliže směnka obsahuje zákonem požadované náležitosti a má souvislý obsah vyjadřující vůli vyžadovanou pro právní úkon, je platná. A to i v případě, kdy bude napsána lámanou češtinou na kusu papírového kapesníku.

Dříve sloužily směnky jako úvěrová služba či nenáročná forma přesunu peněz na značné vzdálenosti. Směnky byly vydávány bankami proti peněžitým prostředkům v podobě drahých kovů, které měli neomezenou dobu splatnosti. Tyto bankovní směnky se později staly samy o sobě platidlem, z kterých se postupem času staly dnešní bankovky.

Směnky můžeme rozdělit na dva základní druhy:

1. Směnka vlastní představuje závazek dlužníka (výstavce) uhradit v době splatnosti směnky jejímu majiteli na stanoveném místě určitou peněžní sumu. Směnka musí mít písemnou formu v podobě podepsaného papíru – listiny. Není možné vydat

---

¹⁰ KOVAŘÍK, Z. *Cenné papíry, směnky, šeky, akreditiv*. Praha: Sekuron, 1993. 64 s.

směnku v zaknihované formě. Směnka vlastní musí mít určité náležitosti, pokud nějaká chybí, je zcela neplatná. Náležitosti směnky jsou:

- a) označení, že jde o směnku. Listina nemusí být takto nadepsána. Postačí, pokud se slovo směnka objeví alespoň v textu psaném v jazyce, v jakém je směnka vydávána (Zaplatím tuto směnku....),
- b) bezpodmínečný slib zaplatit určitou částku. U směnky vlastní je to znázorněno především slovem „zaplatím“. Peněžitá suma nemusí být vyjádřena v domácí měně, ovšem to musí být měna existující,
- c) údaj splatnosti není povinný u tohoto druhu směnky. Pokud zde není uveden, je podle zákona směnka splatná na viděnou. To znamená, že směnka je splatná po jejím předložení, a to nejpozději do jednoho roku, pokud výstavce tuto dobu nějak neupravil. Dále může výstavce do směnky uvést, že nesmí být splatná před určitým datem,
- d) stanovení místa, kde má být směnka proplacena. Tento údaj je rovněž nepovinný. Jestliže se ve směnce neobjeví, je za platební místo považováno bydliště (sídlo) výstavce vlastní směnky. Podmínkou ovšem je, že u podpisu výstavce je tato adresa uvedena,
- e) jméno toho, komu nebo na jehož řad má být placeno. Jedná se o specifikaci věřitele. Oprávněná osoba k držbě směnky se nazývá remitent. Jestliže není prostřednictvím rubopisu převod směnky zakázán, je směnka vždy order papírem,
- f) datum a místo vystavení směnky. Místo není nutné uvádět, ovšem v těchto případech zde musí být alespoň adresa výstavce,
- g) podpis výstavce musí obsahovat směnka vždy. V případě, že je emitent směnky, a ten kdo má za směnku zaplatit rozdílný, je nezbytné uvést obě tyto osoby.

2. Směnka cizí, znázorňuje příkaz výstavce směnky třetí osobě (směnečníkovi), aby zaplatila osobě uvedené na směnce směnečnou sumu. Náležitosti cizí směnky jsou obdobné jako u vlastní:

- a) označení,
- b) bezpodmínečný příkaz, ovšem zde ve formě „zaplaťte“,
- c) jméno toho, kdo má platit (směnečníka),

- d) podmínky splatnosti jsou stejné jako u směnek vlastních,
- e) údaj místa, kde má být placeno. Pokud není toto místo uvedeno, je platebním místem adresa uvedena u jména směnečníka,
- f) jméno toho, komu má být placeno. Jde o upřesnění osoby k držení směnky,
- g) datum a místo vystavení směnky. Místo nemusí být uvedeno stejně jako u směnky vlastní,
- h) podpis výstavce. U směnky cizí není výstavce ze směnky přímo zavázán, odpovídá však za přijetí a především za placení směnky.

Jistotu uhrazení směnky můžeme zvýšit tím, že se za její splacení zaručí další osoba (avalista). Ten uhradí předepsaný závazek v případě, že tak neučiní směnečný dlužník. Pak hovoříme o avalované směnce.

Ve směnce můžeme objevit i tzv. protestací doložku, díky níž nemusí směnečný věřitel učinit tzv. protest v případě nezaplacení směnky. To je vyjádřeno pomocí slov „bez protestu“.

2.1.4 Šeky

Šeky¹¹ slouží jako příkaz majitele účtu bance, aby osobě uvedené na šeku zaplatila stanovenou částku. Oproti směnkám není šek vhodný pro úvěrové transakce, ale jedná se spíše o nástroj usnadňující placení. Používání šeků je v praxi vázáno na určitou banku, ačkoliv to zákon zcela striktně nepožaduje. Hlavní úlohou šeku je, aby výstavce bance (šekovníkovi) dal příkaz, na jehož základě vyplatí oprávněné osobě sumu v šeku uvedenou, na určitém místě. Jde tedy v zásadě o třístranný právní vztah.

V České republice se šeky moc velké oblibě netěší, naproti tomu v USA je běžné, že k bankovnímu účtu dostanete šekovou knížku. Nejrozšířenější jsou šeky bankovní a cestovní. Za nákup šeku se obvykle platí 1 až 2 % z částky šeku. U nás je tento druh cenných papírů nahrazen převážně platebními kartami.

---

¹¹ KOVAŘÍK, Z. *Cenné papíry, směnky, šeky, akreditiv*. Praha: Sekuron, 1993. 64 s.

Podstatné náležitosti šeku jsou následující:

- označení, že se jedná o šek. Toto slovo musí být obsaženo ve vlastním textu listiny, a to v jazyce, v jakém je šek sepsán,
- bezpodmínečný příkaz zaplatit určitou peněžní částku,
- jméno toho, kdo má platit (šekovník – většinou banka)
- údaj místa, kde má být placeno. Jestliže zde není uvedeno žádné místo, jedná se o „hlavní závod“ šekovníka (místo, kde šekovník především provozuje své obchody),
- datum a místo vystavení šeku. Není-li místo vystavení uvedeno, platí, že šek byl vystaven v místě uvedeném u jména výstavce,
- podpis výstavce.

Mezi podstatné náležitosti nepatří uvedení oprávněné osoby. Pokud na šeku není, je šek proplacen osobě, která ho předloží.

Každý šek je v zásadě platný „na viděnou“, tedy při jeho předložení. Šek musí být předložen k proplacení v těchto lhůtách:

- a) ve lhůtě do 8 dnů, pokud je vystaven i splatný v témže státě,
- b) ve lhůtě do 20 dnů, jestliže místo vystavení a místo placení je v jiném státě,
- c) ve lhůtě do 70 dnů za předpokladu, kdy místo vystavení a místo placení leží na různých kontinentech,
- d) ve lhůtě do 20 dnů, jestliže místo vystavení leží v některých evropských státech a místo zaplacení v některém pobřežním středomořském státě a naopak.

Cestovní šek lze použít při cestování do zahraničí místo mezinárodní platební karty. Šek je možné vyměnit v bankách nebo směnárnách za cizí měnu. Je s ním možné platit i v hotelích, restauracích či obchodech po celém světě. Cestovní šek není možné získat jen od své banky, ale také od některých cestovních kancelářích, směnárén a pošt (zahraničních). Při placení šekem je nutné ho znovu podepsat, a to za přítomnosti pokladního, který zkontroluje správnost podpisu.

2.1.5 Méně časté způsoby zhodnocení finančních prostředků

Mezi ostatní nástroje sloužící ke zhodnocení finančních prostředků lze zařadit finanční deriváty, které se dělí na termínované obchody (forward nebo futures), swapové kontrakty a opce.

2.1.6 Nástroje peněžního trhu.

Mezi nejznámější možnosti investování na peněžním trhu patří termínované vklady a fondy peněžního trhu. Termínované vklady patří mezi málo rizikové instrumenty. Investor zde má pevně danou úrokovou míru, ale i dobu, po kterou nemůže s financemi disponovat. Výnosy termínovaných vkladů se v současné době pohybují až kolem pěti procent. V těchto případech není možný přístup k penězům i několik let.

Další možností jsou již zmiňované fondy peněžního trhu. Zde je výhodou velká likvidita, neboť cenné papíry lze do měsíce přeměnit zpět na peníze. Navíc po půl roce držení cenných papírů je výnos osvobozen od daně z příjmu. Nevýhodou však je, že výnosnost investice není pevně daná.

Stále větší popularitě se v současné době těší tzv. spořicí účty. Banky je nabízejí z důvodů získání větší likvidity. Klient zde mívá kromě vyššího zhodnocení než na běžných účtech (až kolem 3 %, záleží na vývoji peněžního trhu) i většinu služeb, jako zřízení, vedení či zrušení účtu, zdarma.

Mezi další nástroje peněžního trhu patří i směnky, obligace s krátkou dobou splatnosti swapy apod.

2.1.7 Obligace

Obligace¹² neboli dluhopisy jsou dlužné cenné papíry, které jsou většinou veřejně obchodovatelné. Jejich doba splatnosti bývá několik let. Platí, že čím je doba splatnosti delší, tím je kurs obligace náchylnější na výkyvy trhu. Výnos dluhopisu se dělí na dvě části. Tu první z nich tvoří úrokové (kupónové) výnosy. Ty jsou jako výnosy z peněžního trhu závislé na výši úrokových měr v době vydání dluhopisu. Existují i obligace s pevným kuponem, kde se výnos v průběhu života tohoto cenného papíru nemění. Druhou složkou výnosu je kapitálový výnos, který se odvíjí od kolísání tržní ceny. Ta může být na rozdíl od úrokového výnosu i záporná.

Běžný český investor investuje do dluhopisů většinou přes dluhopisový podílový fond, neboť obligace se obchodují v blocích o standardní velikosti 10 mil. Kč a to si mohou dovolit jen bohatí jedinci.

Parametry obligace jsou:

- nominální hodnota, která představuje účetní výši závazku,
- doba splatnosti, po jejímž uplynutí vrátí společnost peníze věřiteli,
- kupon představující zpravidla periodický fixní výnos,
- obligace mohou obsahovat (call) opci, která umožní jejich předčasné splacení,
- emitenti obligace mohou během životnosti obligace vytvářet umořovací fond (sinking fund), který bude sloužit k jejich splacení.

Cena obligace se stanovuje pomocí současné hodnoty hotovostních toků, které dluhopis vyplácí. Kupony představují pravidelné konstantní platby (anuitu). Výše diskontní sazby se odvíjí od vývoje kapitálového trhu a rizikovosti podniku. Tato sazba se mění velmi často. Její vývoj je dán tvarem výnosové křivky. Pokud diskontní sazba vzroste, cena obligace klesne.

Základní vzorec pro stanovení ceny obligace je následující:

---

¹² JINDŘICHOVSKÁ, I. a BLAHA, Z. S. *Podnikové finance*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. 318 s. ISBN 80-7261-025-2

(3)

$$B = \sum_{t=1}^n \frac{C}{(1+r)^t} + \frac{M}{(1+r)^n},$$

Kde: C je kupon (v Kč),

r je diskontní sazba,

t je běžný rok,

n je počet let do splatnosti obligace,

M je jistina – nominální hodnota obligace (v Kč).

Hlavními faktory ovlivňujícími cenu obligace jsou: čas zbývajících do doby splatnosti (t) a úroková (diskontní) sazba (r).

S postupujícím časem a tím i snižující se dobou splatnosti se cena obligace čím dál tím více přibližuje její nominální hodnotě, ke které se emitent zavázal, že ji v okamžiku splatnosti zaplatí investorovi. Zda-li se cena bude přibližovat k nominální hodnotě shora či zdola, záleží na vztahu úrokové sazby ke kuponové sazbě. Pokud je diskontní sazba v ekonomice vyšší než kupon, jenž obligace pravidelně vyplácí, bude se jednat o diskontovanou obligaci a reálná cena se bude přibližovat k té nominální zdola. V opačném případě, kdy je diskontní sazba v ekonomice nižší než vyplácený kupon, se bude jednat o prémiovou obligaci a cena se bude k nominální hodnotě přibližovat shora, neboť cena obligace před splatností bude vyšší než její nominální hodnota.

Jak již bylo zmíněno výše, cena obligace je náchylná i na pohyb úrokových sazeb. Obligace s delší dobou splatnosti jsou citlivější na pohyb úrokových sazeb a tudíž i rizikovější. Investor při vložení svých peněžních prostředků do obligací podstupuje dva druhy rizika: riziko změny úrokových sazeb a reinvestiční riziko. Riziko změny úrokových sazeb působí na cenu následovně. Pokud úrokové sazby vzrostou, cena obligace poklesne. Naopak dojde-li ke snížení úrokových sazeb, cena obligace se bude zvyšovat. Reinvestiční riziko je spjato s nejistotou ohledně budoucího tvaru výnosové křivky. V době splatnosti obligace musí investor řešit, kam znovu investuje své prostředky. V tento okamžik však nemusí být na kapitálovém trhu stejné možnosti zhodnocení, jaké mu přinášela obligace, do které vložil své prostředky naposledy. Nejvíce náchylné na reinvestiční riziko jsou obligace s krátkou dobou splatnosti.

2.2 Co je podstatné si uvědomit při investování

Čeho by se měli všichni investoři při snaze zhodnocení peněžních prostředků na finančních trzích držet, je napsáno v knize od Pavla Kohouta *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*¹³?

- *Účelem investičního managementu není „překonat trh“.*

Velká část investorů se domnívá, že cílem investičního manažera je překonat výkonnost kapitálového trhu a prostřednictvím spekulací dosáhnout co možná nejvyššího výnosu. Skutečným úkolem investičního manažera je dosáhnout požadovaných finančních cílů. Ty bývají stanoveny různým způsobem, ne vždy je to maximalizace výnosu. V některých případech to bývá minimalizace rizika či zabezpečení stabilního příjmu.

- *Nic není zadarmo.*

Vyšší výnosy jsou vždy doprovázeny vyšší mírou rizika. Občas jsou k vidění nabídky zaručující zhodnocení 25 % za rok. To ale na kapitálových trzích není možné. Taková to „zaručená“ investice je tedy podvodem. Není však vyloučeno, že by investor mohl vydělat 25 % za rok, ale takováto investice má i jistá rizika.

- *Investiční horizont hraje roli.*

Důležité je si rozmyslet, jak dlouho se bez peněz, které vložíte na kapitálové trhy, můžete obejít. Jedna strategie může být vhodná pro investora, který chce zhodnotit své finanční prostředky v horizontu deseti let a jiná, pro člověka, který chce pouze uložit peníze na pár měsíců. Např. akcie mohou během pár měsíců ztratit i několik desítek procent, ale během několika let pak vydělat značnou část peněz, která bude pro dlouhodobého investora velmi zajímavá.

- *Nikdo nemá křišťálovou kouli.*

Ani ti nejlepší odborníci neumí přesně předpovědět, jak se budou vyvíjet ceny akcií, kursy měn atd. Částečným omezením rizika špatného zainvestování peněžních prostředků jsou pravidelné investice. Díky nim se vyhnete tomu, že byste vše vložili na kapitálový trh v době těsně před pádem cen vámi nakoupených cenných papírů.

---

¹³ KOUHOUT, P. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2001. 232 s. ISBN 80-247-0074-3

- *Nikdy nevsázejte na jednu kartu.*

Riziko lze potlačit i tzv. diverzifikací neboli rozložením financí do různých cenných papírů. Propad cen jednoho titulu neovlivní takovou měrou celé portfolio.

- *Minulost se nikdy neopakuje.*

Není možné si zjistit vývoj cenných papírů v minulosti a přetáhnout ho do budoucnosti, neboť jejich vývoj je nepravidelný a nepředvídatelný.

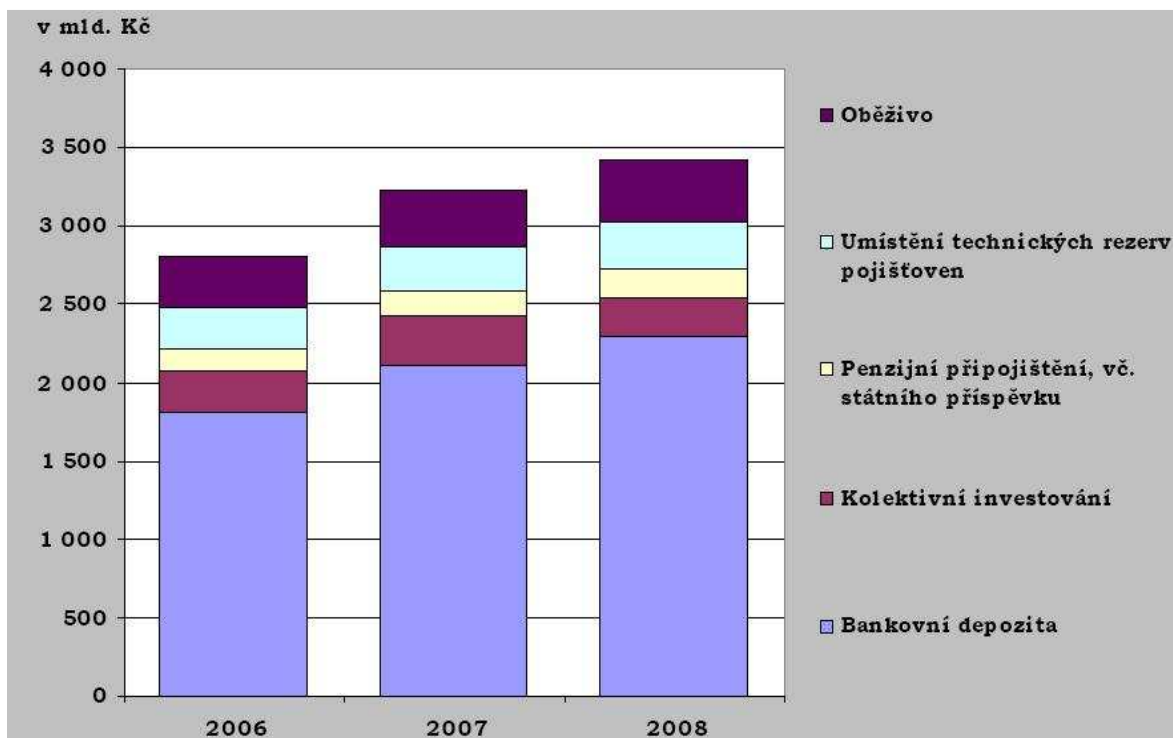
- *Neexistuje žádná bezriziková investice.*

I peníze na běžných účtech jsou ohroženy rizikem, že budou znehodnoceny. Tím je inflace. Pokud budou peníze na takovém účtu ležet několik let, mohou ztratit značnou část své hodnoty.

2.3 Současná podoba českého kapitálového trhu

V dnešní době, kdy se mnoho uznávaných světových ekonomů nemůže shodnout na tom, zda nejhorší následky finanční krize již pominuly, jsou investice do cenných papírů značně rizikové. Velká část investorů má ještě v živé paměti pád cen cenných papírů na podzim roku 2007. Krachy finančních gigantů v USA jistě na důvěře a ochotě zhodnocovat vlastní finance jistě nedodá. Nejprve budou popsány možnosti zhodnocování peněz na kapitálových trzích.

O konzervativnosti lidí v České republice vypovídá i fakt, že většina peněz na finančním trhu je v bankovních depozitech a hotovosti. To potvrzuje i zpráva Ministerstva financí České republiky o vývoji finančního trhu v roce 2008, viz Obrázek 1.

Obrázek 1: Prostředky použitelné na finančních trzích

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf>

Přesná rozdělení peněžních prostředků (v miliardách Kč) do jednotlivých sektorů finančního trhu je uvedeno v tabulce 2. Ta v přesných číslech potvrzuje fakt, že většina prostředků je v bankovních depozitech, jejichž objem se každým rokem zvyšuje. V roce 2008 vzrostl objem bankovních depozit oproti předcházejícímu roku o 9,06 %. Růst celkových prostředků v roce 2008 byl o bezmála 3 % nižší než v roce 2007. Jediným sektorem, který zaznamenal pokles, je kolektivní investování. Hodnota podílových fondů meziročně klesla o téměř 25 %. To z části zapříčinilo, že objem peněz v oběživu stoupl o 12, 86 %. Lidé neunesli propad jejich investovaných financí do podílových fondů a začali s prodejem cenných papírů.

Tabulka 1: Prostředky použitelné na finančním trhu

k 31. 12. (mld. Kč)	2007	2008	Meziroční změna	
			abs.	(%)
Bankovní depozita ¹⁴	2 109,8	2 301,0	191,2	9,06
z toho stavební spoření	384,8	401,3	16,5	4,29
Kolektivní investování	315,2	243,9	-71,3	-22,63
Penzijní připoj. (se státním příspěvkem)	162,5	186,7	24,3	14,93
Umístění technických rezerv pojišťoven	281,8	297,4	15,6	5,52
Oběživo	353,7	399,2	45,5	12,86
Celkem	3 223,0	3 428,1	205,1	6,37

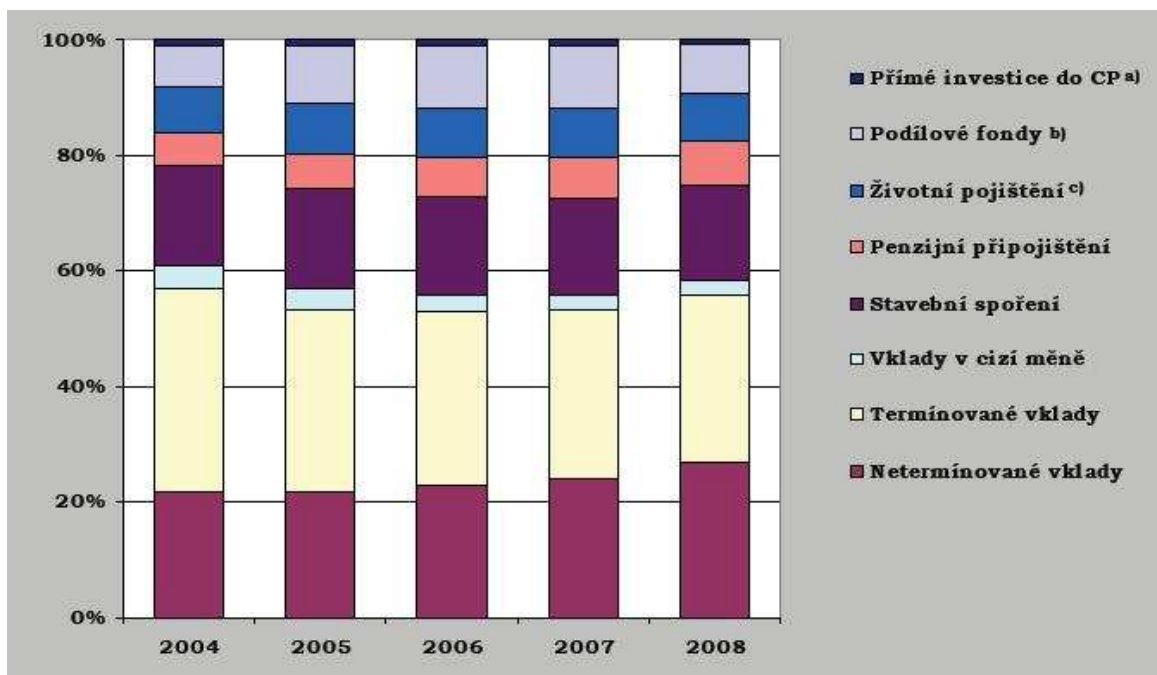
Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009

[cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Z obrázku číslo 2, je patrné, že více než 50 % svých úspor mají Češi na termínovaných a netermínovaných účtech. Pouze necelých 10 % je investováno do podílových fondů nebo přímo do cenných papírů, ale právě tyto nástroje mohou lidem vydělat nejvíce peněz.

¹⁴ Zahrnují vklady klientů dle sektorového hlediska.

Obrázek 2: Vývoj struktury úspor obyvatelstva ČR¹⁵

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

O snížení množství finančních prostředků v podílových fondech vypovídá sdělení z prezentace AKATu (Asociace pro kapitálový trh v České republice) ke konci roku 2008. Celková hodnota majetku v domácích i zahraničních fondech nabízených v ČR klesla z 315,23 mld. Kč (k 31. 12. 2007) na 243,88 mld. Kč (k 31. 12. 2008), což znamená propad o téměř 23 %. Celkový objem obhospodařovaných aktiv však meziročně stoupl o necelých 7 mld. Kč a na konci roku tak činil více než 723 mld. Kč. Největšími správci na finančním trhu byly Generali PPF Asset Management, a. s. + ČP Invest, a. s.; ČSOB (Group) a Česká spořitelna Group. Tito tři velké společnosti na finančním trhu spravovaly koncem roku více než 60 % objemu aktiv na Českém kapitálovém trhu. Viz tabulka 2.

¹⁵ Poznámky:

- a) Kvalifikovaný odhad MF.
- b) Hodnota majetku v otevřených podílových fondech, investičních fondech a od poloviny roku 2002 i v zahraničních fondech – pro fyzické osoby v odhadované výši 85 % celkového majetku fondů.
- c) Podle objemu technických rezerv pojišťoven
- d) Dosud naspořeno včetně státních příspěvků, bez výplat penzí a jednorázových vyrovnání
- e) Po neklasifikování vkladů některých stavebních spořitelen provedeném ČNB za období 12/2001 a 01/2002

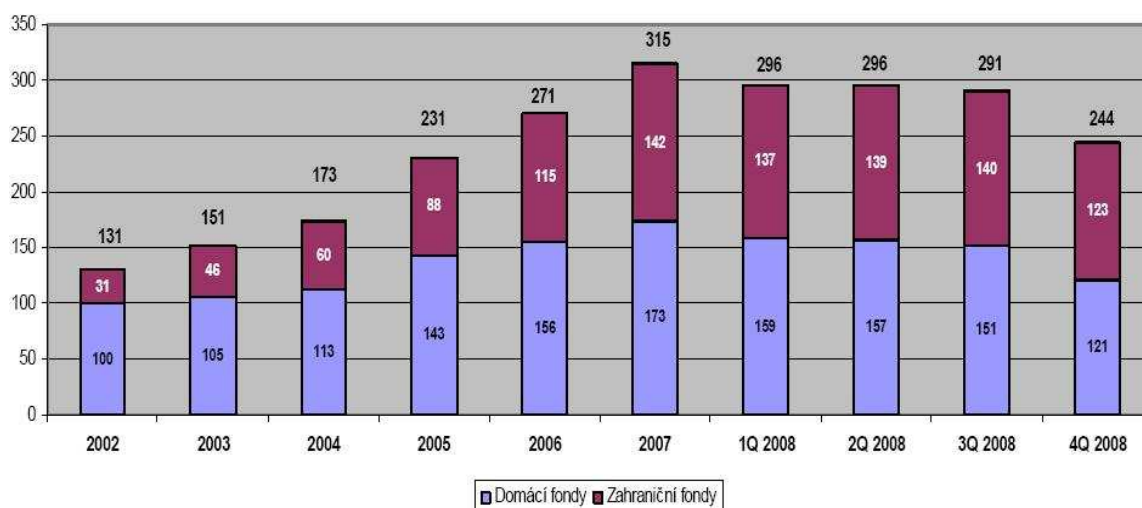
Tabulka 2: Objem dle správců majetku k 31. 12. 2008

Finanční skupina	Čistý objem aktiv (CZK)
Generali PPF Asset Management, a.s. + ČP Invest, a.s.	166 029 809 030 Kč
ČSOB (Group)	156 251 020 032 Kč
Česká spořitelna (Group)	132 408 070 957 Kč
ING (Group)	85 806 457 037 Kč
Komerční banka (Group)	77 464 834 731 Kč
AXA investiční společnost, a.s.	38 186 442 214 Kč
UniCredit Bank, a.s. + Pioneer Investments, a.s.	14 878 693 084 Kč
CREDIT SUISSE ASSET MANAGEMENT investiční společnost, a.s.	14 151 711 455 Kč
BNP Paribas Asset Management	11 745 609 420 Kč
Conseq Investment Management, a.s.	10 533 906 877 Kč
Raiffeisenbank a.s.	6 059 685 704 Kč
Atlantik Asset Management investiční společnost, a.s.	2 508 083 320 Kč
HSBC BANK plc PRAGUE	2 004 509 694 Kč
J&T ASSET MANAGEMENT, INVESTIČNÍ SPOLEČNOST, a.s.	1 385 090 618 Kč
AMISTA investiční společnost, a.s.	1 235 599 918 Kč
PROSPERITA investiční společnost, a.s.	461 228 925 Kč
AKRO investiční společnost, a.s.	455 306 503 Kč
ORION CAPITAL MANAGEMENT investiční společnost, a.s.	345 969 640 Kč
AIG Funds Central Europe správ.spol.,a.s.	297 499 731 Kč
KD Investments, správ. spol., a.s.	3 202 997 Kč
Ostatní	497 045 155 Kč
CELKEM	722 709 777 043 Kč

Prezentace AKAT ke konci roku 2008 [online]. Asociace pro kapitálové trhy České republiky, 2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <http://www.akatcr.cz/public/vypisUniversal.do?typZpravy=8>

Pokles již zmíněné celkové hodnoty podílových fondů v ČR byl způsoben dvěma faktory. Prvním z nich je pokles cen aktiv vyvolaný médii omílanou finanční krizí a druhým faktorem, jenž vyplývá z prvního, je obava investorů z velké ztráty doprovázená prodejem cenných papírů. Tento pokles demonstruje následující graf, kde je patrné, jak se po několikaletém trendu stoupání začala hodnota fondů snižovat. Viz obrázek 3.

Vývoj majetku ve fondech (mld Kč)

Obrázek 3: Vývoj majetku ve fondech

Prezentace AKAT ke konci roku 2008 [online]. Asociace pro kapitálové trhy České republiky, 2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <http://www.akatcr.cz/public/vypisUniversal.do?typZpravy=8>

Pokles hodnoty aktiv ve fondech byl nejvíce zřetelný především ve čtvrtém kvartále roku 2008. Největší propad zaznamenaly fondy s největší volatilitou, tudíž fondy akciové. Výraznějšímu propadu se překvapivě nevyhnuly ani fondy peněžního trhu, které svou kolísavostí patří k nejméně rizikovým. Positivem byl neustálý růst nemovitostního fondu, a to i v době kdy ve Spojených státech amerických klesaly ceny nemovitostí nezadržitelnou rychlostí. Viz tabulka 3.

Tabulka 3: Rozdělení typu fondů k 31. 12. 2009 a jejich roční změna

Typ fondu	CZK k 31.12.2008	Roční změna v CZK	Roční změna v %
Fondy peněžního trhu	88 062 711 463 Kč	-19 783 750 105 Kč	-18,34%
Zajištěné fondy	65 105 726 681 Kč	389 678 917 Kč	0,60%
Akciové fondy	23 458 368 758 Kč	-24 574 776 644 Kč	-51,16%
Dluhopisové fondy	26 528 499 296 Kč	-9 699 185 756 Kč	-26,77%
Fondy smíšené	26 072 363 687 Kč	-12 459 319 850 Kč	-32,34%
Fondy fondů	12 901 395 164 Kč	-5 764 781 799 Kč	-30,88%
Fondy nemovitostní	1 751 903 729 Kč	545 372 392 Kč	45,20%
Celkem fondy (celý trh)	243 880 968 779 Kč	-71 346 762 844 Kč	-22,63%

Prezentace AKAT ke konci roku 2008 [online]. Asociace pro kapitálové trhy České republiky, 2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <http://www.akatcr.cz/public/vypisUniversal.do?typZpravy=8>

Zhodnocení peněžních prostředků na finančním trhu poskytuje velký počet subjektů. Jak již bylo několikrát zmíněno, za tím to účelem chodí lidé nejčastěji do bank. V České republice jich je celkem 37. Celkový přehled počtu jednotlivých institucí ukazuje tabulka 4.

Tabulka 4: Počty subjektů poskytujících služby na finančním trhu v ČR

K 31. 12.	2004	2006	2007	2008
Banky	35	37	37	37
Družstevní záložny	33	20	19	17
Pojišťovny	40	49	52	53
Obchodníci s CP	58	46	44	38
Investičních spol.	9	13	18	19
Otevřené podílové fondy	62	77	121	142
Penzijní fondy	11	11	11	10
Celkem	286	271	302	344

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009

[cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Z těchto čísel je zřejmé, že období proklamované finanční krize se českých institucí obchodujících v tomto odvětví nijak vážně nedotklo. Nejsou zde desítky zkrachovalých bank, jak informují média o finančním trhu v USA.

Již tak velkou konkurenci ještě posiluje možnost vykonávat v ČR tuto činnost na základě tzv. jednotného evropského pasu. Subjekty, které zde takto působí, vyvíjejí pouze malou obchodní činnost a specializují se na určitou část služeb v oblasti, kde je na českém finančním trhu mezera. Takovýchto institucí je několik set a každým rokem jejich počet ještě roste, což potvrzuje tabulka 5.

Tabulka 5: Počet subjektů působících v ČR na základě jednotného pasu.

k 31. 12.	Banky	Pojišťovny	Fondy	Investiční společnosti	Nebankovní poskytovatelé investičních služeb
2007	198	478	1 479	37	518
2008	252	554	1 569	40	840

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009

[cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Vysoká volatilita zahraničních finančních trhů značně ovlivnila zejména zisky jednotlivých subjektu na tuzemském trhu. Nárůst zaměstnanců byl zachován i v roce 2008, ovšem příjmy již nepřevyšovaly výdaje tak jako o rok dříve. Relativně nejlépe na tom byly s hospodařením bankovní instituce, které i přes pokles o 8,69 % zaznamenaly zisk před zdaněním více než 54 mld. Kč. Velkým propad zaznamenaly nebankovní instituce a penzijní fondy, u nichž pokles dosahoval 80 %. Jak již bylo zmíněno dříve v tabulkách i grafech výše, nejhůře postihl rok 2008 investiční společnosti a jimi spravované fondy. Jejich celkový zisk, který činil přes 3 mld. Kč v roce 2007, se propadl do hluboké propasti v podobě 18,5 mld. Kč ztráty. Viz tabulka 7.

Tabulka 6: Ekonomické výsledky finančních institucí v meziročním srovnání

		Bankovní peněžní instituce	Nebankovní peněžní instituce	Pojišťovny	Penzijní fondy	Finanční leasingové společnosti	Investiční společnosti ¹⁶
Průměrný počet zaměstnanců ¹⁷	k 31. 12. 2007	36 664	12 000	14 214	450	2 738	207
	k 31. 12. 2008	37 817	13 353	14 449	466	2 907	272
	změna (%)	3,20	11,28	1,65	3,56	6,17	31,40
Výsledek hospodaření před zdaněním (mld. Kč)	k 31. 12. 2007	59,3	24,7	16,2	4,3	4,8	3,1
	k 31. 12. 2008	54,1	5,4	13,0	0,7	2,4	-18,5
	změna (%)	8,69	-78,27	-19,58	-83,88	-49,37	-694,2

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009

[cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

V roce 2008 stoupl meziroční růst vkladů u bank celkem o 9,06 %. Na růstu vkladů u bank se nejvíce podílely vládní instituce, které zvýšily své jmění na bankovních účtech o 38,12 %. Naopak nefinanční podniky v roce 2008 svůj stav na bankovních účtech snížily a stav jejich kont byl o 4 % nižší než předchozím roce. Viz tabulka 7. Rok 2008 byl

¹⁶ Investiční společnosti a jimi spravované podílové fondy a investiční fondy.

¹⁷ Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách za rok končící uvedeným dnem.

spojován především s celosvětovou recesí, tudíž není překvapením, že více než vklady u bank rostl objem poskytnutých úvěrů. Největší podíl na 14,81 % růstu měly domácnosti a nefinanční podniky.

Tabulka 7: Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska

k 31. 12. sektor ¹⁸	Vklady u bank (mld. Kč)			Příjemci úvěrů (mld. Kč)		
	2007	2008	změna (%)	2007	2008	Změna (%)
Nefinanční podniky	485,9	465,9	-4,13	616,6	692,2	12,25
Domácnosti	1 231,1	1 373,8	11,60	707,0	850,7	20,32
Vládní instituce	207,8	287,0	38,12	51,4	48,1	-6,40
Finanční instituce	110,3	97,0	-12,05	128,5	130,4	1,46
Ostatní ¹⁹	74,7	77,3	2,6	50,2	62,5	24,69
Celkem	2 109,8	2 301,0	191,2	1 553,7	1 783,9	14,81

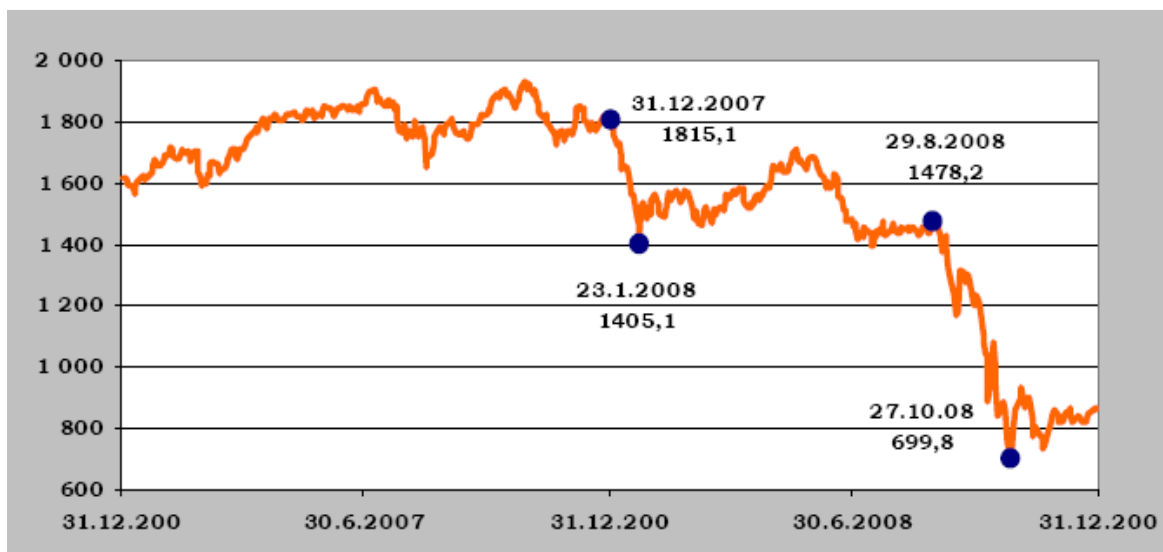
Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Podrobnější náhled na pád cen, ať už fondů, tak i jednotlivých cenných papírů pomůže poodhalit vývoj hlavního indexu pražské burzy. Ten zaznamenal v roce 2008 nejstrmější pád za celou svou 15letou historii. Oproti roku 2007 poklesl o 57,2 % a jeho hodnota se vrátila do čísel, které vykazoval v druhé polovině roku 2004. Viz obrázek 4 a tabulka 8.

¹⁸ Klientské korunové vklady a úvěry, bez ČNB, vycházející z bankovní statistiky ARAD, rozděleny dle sektorového hlediska, zahrnují rezidenty a nerezidenty.

¹⁹ Kategorie ostatní zahrnuje neziskové instituce a nerezidenty.

Obrázek 4: Vývoj Indexu PX

*Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf*

Tabulka 8: Vývoj indexu PX

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
PX	k 31. 12.	460,7	659,1	1 032,0	1 473,0	1 588,9	1 815,1	858,2
	změna (%)	16,75	43,06	56,58	42,73	7,87	14,24	-52,72

*Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf*

Hlavní příčinou poklesu cen akcií byla celosvětová finanční krize. Jelikož je Česká republika silně otevřenou ekonomikou, nemohl se jí propad vyhnout. Nejvýraznější pokles zastihl pražskou burzu v lednu roku 2008, kdy index PX ztratil 22,6 % a v září a říjnu, během nich index PX odepsal již zmiňovaných 52 %. Největšími podílníky tohoto propadu byli developerské společnosti ORCO Property Group (ORCO) a ECM Real Estate Investments (ECM) společně s Central European Media Enterprises (CETV) a AAA Auto

Group (AAA). Koncem ledna 2009 už stoupla hodnota indexu PX na 1 116, 5 bodu, což znamenalo nárůst od začátku roku o 30,09 %.²⁰

Celkový propad hodnoty domácích fondů byl 52 %, což nebylo způsobeno pouze poklesem cen jednotlivých titulů, ale z 29 % i prodejem cenných papírů. Není tudíž jasné, zda příčinou poklesu objemu spravovaných prostředků byl především vývoj hodnoty vlastního kapitálu na podílový list či změna počtu podílových listů. Nejvíce investoři prodávali podílové listy zaměřené na peněžní trh. Viz tabulka 9.

Tabulka 9: Prodeje a odkupy PL v roce 2008

(mld. Kč)	Akcie	Dluhopisové	Peněžního trhu	Fondy fondů	Směšené	Nemovitostní	Všech zaměření
Prodeje	4,0	1,8	20,0	5,4	3,3	0,9	35,4
Odkupy	3,9	8,6	39,3	7,0	5,5	0,5	64,8
Čisté prodeje	0,1	-6,7	-19,3	-1,7	-2,2	0,4	-29,4

Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW:

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

²⁰ *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008 [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf*

Jestliže u poklesu objemu hodnoty podílových listů jako celku nelze jednoznačně definovat, zda byl zapříčiněn nepříznivým kursovým vývojem či prodejem, tak při zaměření se čistě na akcie je důvod jasný. I přes šokující pád investoři neztráceli důvěru a řídili se pravidlem, že každá krize znamená také příležitost.

2.4 Shrnutí současných možností na českém finančním trhu

Český investor si může v současné době na finančním trhu vybrat z mnoha nástrojů, pomocí kterých lze zhodnotit majetek. Většina zmíněných instrumentů pouze ojediněle a o pár procent překonává inflaci. Prostřednictvím navrhovaného portálu by mohli investoři získat vyšší výnosy. Pokud bude podnik žádat finance od banky, tak se úrok z půjčky bude pohybovat kolem 7 – 10 % p. a. Vzhledem k současné situaci na trhu je velmi pravděpodobné, že peníze nebudou instituci poskytnuty. Pro žadatele o úvěr bude výhodné, když investorovi nabídnou i jen o 1 % nižší roční úrok, což se může pohybovat od 6 % do 9 % p. a. Takové zhodnocení se na současném finančním trhu hledá velmi obtížně.

3 Investiční rozhodování podniků

Doba, kdy poptávka mnohonásobně převyšovala nabídku, je dávno zapomenuta. To, že Henry Ford mohl vyrábět slavný model T (který byl považován za nejošklivější auto své doby) téměř 20 let, a přesto sklízel úspěchy, je již pryč. Může se zdát, že i v dnešní době jsou výrobky, které se vyrábějí přes sto let a nejsou inovovány vůbec. Příkladem je Coca-cola. I ta prošla řadou změn. Historie vývoje loga i samotných lahví je velmi pestrá. Náklady na marketing dosahují astronomických částek. Pokud tedy chce v dnešním moderním světě uspět jakýkoliv podnik, musí neustále být o krok dál před konkurencí. O to více v dobách hospodářské recese, kdy si všichni váží peněz mnohem více.

Pojem investice a její členění je popsáno v knize *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování* od Josefa Valacha.²¹ Investice je dle makroekonomického pohledu přírůstek investičních (kapitálových) statků za dané období. Statky jsou myšleny budovy, stroje, zařízení či zásoby. Pokud bude ekonomika obětovat část spotřeby a bude vyrábět více investičních statků, může se vyvíjet rychleji a v budoucnosti vytvářet vyšší hrubý domácí produkt. Podíl hrubých investic na hrubém národním produktu se mění v závislosti na současném ekonomickém vývoji: v období recese tento podíl klesá a naopak v období konjunktury roste.

Z makroekonomického pohledu je třeba investice hodnotit z dvojího hlediska:

- a) mají okamžitý vliv na celkovou poptávku v ekonomice, tím i na výrobu a zaměstnanost,
- b) mají dlouhodobý vliv na rozšiřování majetku, což vede k rozšíření budoucího národního produktu, a tím i k podpoře ekonomického růstu.

Z toho je patrné, že investice mají význam jak pro okamžité zvýšení ekonomické aktivity, tak i pro dlouhodobější růst ekonomiky.

---

²¹ VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

Dynamika investic v ekonomice je závislá na těchto faktorech:

- a) dynamika hrubého národního produktu, umožňující vyšší příjmy z investic (růst výroby vede k růstu investic),
- b) reálná úroková míra (růst úroků snižuje investiční aktivitu),
- c) systém a výše podnikového zdanění (vysoké zdanění omezuje investování),
- d) očekávání investorů, vztahující se k budoucímu vývoji a riziku v politickém a ekonomickém vývoji.

Za investici se považují ty peněžní výdaje, u nichž se očekává jejich přeměna na budoucí peněžní příjmy během delšího časového úseku. V praxi se pod pojmem delší časový úsek bere 1 rok. Takto vynaložené peněžní výdaje se nazývají kapitálové výdaje. Odlišují se od provozních výdajů tím, že se u nich předpokládá jejich přeměna na budoucí peněžní příjmy do 1 roku.

Kapitálovými výdaji většinou jsou:

- výdaje na obnovu či rozšíření hmotného investičního majetku,
- výdaje na výzkumné a vývojové programy,
- výdaje na trvalý přírůstek zásob a pohledávek,
- výdaje na nákup dlouhodobých cenných papírů,
- výdaje na výchovu a zapracování pracovníků,
- výdaje na reklamní kampaň,
- výdaje spojené s hodnocením leasingu a akvizicí.

Za investice se v současné době považují:

- kapitálové výdaje na pořízení nehmotného investičního majetku,
- kapitálové výdaje na pořízení hmotného investičního majetku,
- kapitálové výdaje na nákup finančního majetku dlouhodobé povahy.

Výdaje na pořízení nehmotného investičního majetku jsou peněžní výdaje na tzv. ocenitelná práva, jejichž celková pořizovací cena je vyšší než 60 000 Kč a doba životnosti delší než 1 rok. Pokud je pořizovací cena nižší a doba životnosti rovněž alespoň 1 rok, tak se jedná o drobný dlouhodobý majetek. Mezi nehmotné investiční majetky patří např. výrobně technické poznatky (know how), výdaje na software, recepty, goodwill

(dobré jméno podniku). Další částí těchto nákladů jsou tzv. zřizovací náklady, do nich patří výdaje, které byly zapotřebí při založení podniku, jako poplatky za právnické služby, kolky atd.

Hmotným investičním majetkem je ten, jehož pořizovací cena je minimálně 40 000 Kč a doba životnosti, rovněž jako u nehmotného majetku, delší než 1 rok. Pokud je celková cena nižší, tak se jedná o drobný hmotný investiční majetek. Výjimkou jsou budovy, stavby, pozemky a umělecká díla, která jsou označována za hmotný investiční majetek vždy (i v případě, že by jejich pořizovací cena byla nižší). Dále sem patří samostatné movité věci mezi, které můžeme zařadit např. automobily, kancelářský nábytek, trvalé porosty, základní stádo, tažná zvířata či výrobní stroje. Nedílnou součástí těchto nákladů je i technické zhodnocení v podobě modernizace, rekonstrukce, nadstavby a přestavby.

Výdaje na pořízení finančního majetku dlouhodobé povahy zahrnují především peněžní výdaje, vkládané do dlouhodobých cenných papírů jakými jsou obligace, zástavní listy, dlouhodobé směnky a do majetkových cenných papírů (akcie a podílové listy). Patří sem ale také výdaje na nemovitosti nebo umělecké díla, které podnik nakupuje za účelem uložit dočasně volné peněžní prostředky, nebo za účelem obchodovat s nimi. Doba držení takového majetku musí být delší než 1 rok.

3.1 Dlouhodobé cíle podniku

Jelikož podnik většinou nemá pouze jeden cíl, ke kterému se snaží dojít, je důležité, aby tyto cíle byly co možná nejvíce konzistentní a tudíž se nevylučovaly. Mnohdy bývá složité např. skloubit snahu o snížení nákladů s ochranou životního prostředí.

Mezi hlavní cíle podnikatelské činnosti nejčastěji patří²²:

- efektivnost a finanční stabilita podniku, vyjádřena tržní hodnotou firmy, výnosností investic, likviditou,
- podíl podniku na trhu,

---

²² VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

- inovace výrobního programu, zařízení a technologií,
- sociální cíle, vyjádřené mzdovým a sociálním zajištěním pracovníků, rozvojem jejich kvalifikace,
- respektování požadavků na ochranu životního prostředí.

Až do konce 70. let se za hlavní cíl u většiny podniků považoval maximalizace zisku či jiné formy ziskových kritérií, jako rentabilita kapitálu a zachování optimální likvidity podniku. V současné době převládá názor, že maximalizace zisku nevyjadřuje cílové chování správně, neboť nezohledňuje faktor času a stupeň rizika, s nímž je zisku dosahováno. Proto se nyní za jeden ze základních cílů podnikání pokládá maximalizace tržní hodnoty firmy, u akciových společností je to pak maximalizace tržní hodnoty akcií, tzn. maximalizace bohatství akcionářů, neboť jejich bohatství je právě vyjádřeno tržní cenou kmenových akcií firmy. Cílem investiční politiky firmy proto musí být příprava, výběr a realizace takových investičních projektů, které přispívají k růstu tržní hodnoty podniku.

Samotná tržní hodnota pořízeného investičního statku nemůže vyjádřit nárůst tržní hodnoty firmy. Proto se bere tzv. čistá současná hodnota investic, jež je rozdílem mezi současnou hodnotou očekávaných peněžních příjmů z investice a současnou hodnotou očekávaných kapitálových výdajů na investici. Zde lze zohlednit časové hledisko peněžních toků investic, tak i jejich rizikovost. Čím vyšší čisté současné hodnoty investice dosahuje, tím více pak přispívá ke zvýšení tržní hodnoty firmy. Z toho je pak patrné, že podnik má investovat tak, aby bylo dosaženo maximální čisté současné hodnoty investice. Pouhé ujasnění firemních a investičních cílů však samo o sobě nezaručí jejich dosažení. K tomu je zapotřebí zformovat investiční strategii (různé postupy, jak dosáhnout požadovaných investičních cílů nebo jak se k nim alespoň co nejvíce přiblížit). Obvykle se za investiční strategii považuje stanovení investičních cílů a postupů, jak jich dosáhnout.

3.1.1 Strategie investičních cílů

Jedním ze strategických cílů je strategie růstu hodnoty. Zde investor vyhledává takovou investici, která co nejvíce zvýší hodnotu investovaných prostředků, nezajímá ho tolik běžný roční příjem. Hlavním předpokladem je, že v budoucnu hodnota investičních vkladů výrazně stoupne a jeho následným prodejem získá investor značný příjem v podobě rozdílu mezi vloženou a tržní hodnotou v budoucnosti. Tato strategie se aplikuje při očekávané vyšší inflaci, která by případné běžné roční příjmy znehodnocovala a při níž budoucí hodnota majetku stoupá.

Druhým typem strategie je naopak maximalizace ročních příjmů z investice. Investor zde upřednostňuje co nejvyšší roční výnos a neber úvahu tolik růst hodnoty investice. Tato strategie je výhodnější v dobách, kdy je menší inflace, neboť se příliš neznehodnocují požadované roční výnosy a investiční vklad si udržuje zpravidla svou hodnotu.

Co se týče investorova vztahu k riziku, lze investiční strategie rozdělit na agresivní (rizikové) a konzervativní (s menším rizikem). Strategie s vysokým stupněm rizika upřednostní investor, který je ochoten riskovat za cenu vyššího potenciálního výnosu. Sem je možné zařadit např. rozšíření firmy do zahraničí na doposud neprozkoumaný trh. Naopak investor s averzí k riziku, spíše zvolí konzervativnější formy investování. Zde však musí počítat s nižší výkonností investice. Příkladem méně rizikových investic je vložení peněžních prostředků do státních cenných papírů či do zaběhnuté výroby. Jedním z možných způsobů jak rozložit riziko, je část peněz investovat do rizikovějších projektů a část do těch konzervativnějších. Tím je možno získat vyšší výnos a částečně snížit riziko.

3.2 Zdroje financování investic

Pokud podnik uvažuje o investici, musí také zvážit, jak ji bude dlouhodobě investovat.²³

Pomocí různých strategií lze zvážit, zda použít finance z cizího či vlastního kapitálu.

---

²³ VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

Financování z vlastního kapitálu je možné např. prostřednictvím:

- nerozděleného zisku,
- rezervního fondu,
- kmenového, prioritního nebo rizikového kapitálu.

Prostředky na realizace investic lze řešit i pomocí cizího kapitálu:

- bankovních úvěrů,
- dodavatelských úvěrů,
- obligací,
- leasingu.

Mimo financování z cizích a vlastních zdrojů je možná kapitálové restrukturalizace, jenž nijak nezvyšuje dlouhodobý majetek firmy, ale pouze zde dochází k přesunu finančních prostředků. Bankovní úvěry je možné převést na akciový kapitál pomocí emisí cenných papírů. Krátkodobé úvěry změnit na dlouhodobé, a tím snížit měsíční splátku úvěrů, nebo zvýšením základního kapitálu pomocí čerpání z rezervního fondu.

3.2.1 Rizikovost zdrojů financování

Stejně jako investiční strategie, tak i ty, které na ně zajistí finance, lze rozdělit podle rizikovosti:²⁴

- **konzervativní strategie** dlouhodobého financování se vyznačuje převahou dlouhodobých zdrojů nad financováním těmi krátkodobými. Dále je zde omezeno použití dlouhodobého cizího kapitálu, který je pro podniky nejrizikovějším. Takováto strategie snižuje riziko, ale je pro podnik velmi drahá,
- **agresivní strategie** dlouhodobého financování je charakteristická tím, že dlouhodobý majetek (např. budovy, stroje) je financován krátkodobými zdroji, a navíc je zde preferováno i zapojení dlouhodobého cizího kapitálu. To je spojeno s velkým rizikem, na druhou stranu ale i s vysokým potencionálním výnosem,

---

²⁴ VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

- **umírněná strategie** dlouhodobého financování je založena na snaze financovat dlouhodobý majetek dlouhodobými zdroji a cizím dluhovým kapitálem. Tím riziko snížíme oproti agresivní strategii a investici ztraktivníme v porovnání se strategií konzervativní.

3.3 Shrnutí současných možností financování

Vzhledem k velké konkurenci na trhu je nezbytné, aby se podniky odlišily. Odlišení lze brát jako snižování nákladů pomocí lepší technologie, marketingová kampaň, poskytování ojedinělých služeb atd. Každá snaha překonat konkurenci stojí určité finanční prostředky a ne vždy má podnik vlastní zdroje. Jak již bylo zmíněno, banky v současné době poskytují méně půjček. Tento portál by umožnil oslovit mnoho investorů, kteří chtějí zhodnotit svá aktiva. Takto by mohli dostat finance i ti žadatelé, kterým banky nevyhověla.

4 Investiční projekty

Jak již bylo zmíněno v kapitole číslo 3, podniky musí svádět o své místo na trhu urputný boj s konkurencí, a proto musí investovat do toho, aby ji překonaly. Každá vynaložená částka tímto směrem musí mít své opodstatnění. Proto je nutné, aby vždy byl vypracován projekt, který pomůže podniku své záměry zrealizovat. Někdy podniky díky sestavování projektu zjistí, že jejich záměr by jim spíše uškodil, než aby ho posunul na mety, po kterých touží. Co si lze pod pojmem investiční projekt představit a podle čeho se člení je vysvětleno v knize *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*.²⁵

Investiční projekt obsahuje řadu podkladu, které následně slouží pro realizaci podnikatelských záměrů. Řeší vše od přípravy přes realizaci až po samotné provozování plánované investice. Investice mohou mít různé podoby. Je možné do nich zahrnout výstavbu výrobních hal, nákup modernějších strojů, zviditelnění firmy pomocí reklamy atd. Některé investiční projekty jsou ovlivněny řadou vnějších aspektů. Např. stavební projekt je značně omezen úrovní infrastruktury, která v jeho okolí je, či počasím, které může značně protáhnout celý realizační cyklus. Uskutečnění projektu mohou protáhnout i nejrůznější zájmové skupiny, které investičním záměrem nemusí vždy souhlasit.

Při sestavování plánu investičního projektu je nezbytné uvažovat o reálnosti cílů, které má projekt přinést. Z nich se pak odvíjí celé řízení projektu po dobu výstavby i jeho užívání. Jedná se především o cíle ekonomické (náklady na realizaci, rentabilita, obrát atd.), technické (spolehlivost, bezpečnost, výrobní kapacita) a časové (zahájení realizace, začátek užívání, životnost).

Při výběru správného investičního projektu se lze rozhodovat podle několika kritérií. Zde jsou nejpoužívanější z nich:

- **podle výše kapitálových výdajů** u větších firem rozhoduje o přijetí návrhu mnoho pracovníků na různých pozicích (vedoucí oddělení, ředitelé, představenstvo, valná hromada, mateřská společnost) a každý může mít na maximální výši kapitálových výdajů jiný názor,

---

²⁵ VALACH, J. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

- **podle charakteru přínosu pro firmu jsou:**
  - projekty orientované na snížení nákladovosti prostřednictvím nerůznějších inovací,
  - projekty zaměřující se na zvýšení tržeb stávajících výrobků pomocí rozšíření kapacit,
  - projekty pro dosažení zvýšení tržeb inovacemi výrobků,
  - projekty, které snižují riziko podnikání např. diverzifikací výroby,
  - projekty, orientované na zlepšení pracovních, sociálních, zdravotních, bezpečnostních a ekologických podmínek podnikání,
- **podle stupně závislosti** (realizace jednoho projektu podmíněna realizací projektu jiného). Dle těchto kritérií lze projekty rozdělit na:
  - vzájemně se vylučující – uskutečnění jednoho projektu vylučuje realizaci druhého (koupě automobilu na benzín nebo na naftu – nemůžeme koupit obě, potřebujeme jen jedno),
  - vzájemně se nevylučující – jsou takové, u kterých výběr jednoho projektu není podmíněn realizací druhého (potřebujeme koupit automobil a nový počítač). Pokud je dostatek kapitálu, je možné realizovat oba podnikatelské záměry,
- **podle charakteru statistické závislosti na očekávaných výnosech** známe:
  - pozitivně závislé investice – jsou takové, u kterých se výnosnost vyvíjí stejně za určité období,
  - negativně závislé – jsou takové investice, jejichž výnosnost se za určité období vyvíjí protichůdně (výnos jedné investice zapříčiňuje ztrátu druhé),
- **podle vztahu k objemu původního majetku** máme investice:
  - obnovující – které nahrazují opotřeбенý majetek novým, či zajišťují jeho modernizaci. Nový či modernizovaný majetek zajišťuje stejný rozsah produkce jako předešlý,
  - rozvojové – zvyšují produkci předchozího majetku. Tato investice je rizikovější, neboť je na ni zpravidla potřeba více kapitálu a nelze předem přesně určit, zda bude vyšší produkce plně využita,
- **podle peněžního toku** je možné rozdělit investice na jednosměrný a na proměnlivý peněžní tok. Peněžní výdaje jsou označeny znamínkem -, peněžní příjmy jako + .

- konvenční (jednostranný) peněžní tok – směr peněžního toku se změní maximálně jednou (- + ++),
- nekonvenční peněžní tok – tok peněz se změní alespoň dvakrát (- + + -).

Mezi nekonvenční toky patří třeba stavba dolu. Na počátku jsou velké náklady spojené s dolováním, poté máme období, kdy jsou velké zisky a ke konci rostou více výdaje, neboť je obtížnější nalézt další zdroje.

4.1 Shrnutí projektů

Správně sestavený projekt je jedním z velkých předpokladů jeho následného úspěchu či neúspěchu. Pokud podnik žádá o půjčku v bance, je nezbytné mít propracovaný plán realizace podnikatelského záměru. Nejinak tomu bude i v případě, když bude podnik či živnostník žádat o peněžní prostředky investora namísto bankovní instituce. Proto i v případě žádosti přes navrhovaný portál bude důležité důkladné vypracování projektu.

5 Řešení: portál sdružující nabídku peněz s poptávkou po nich

Jak již bylo zmíněno dříve, důležitou roli v úspěchu každé firmy či samotného živnostníka je jeho konkurenceschopnost. Dobré nápady končí často ještě před realizací pro nedostatek financí, neboť v dnešní době jsou podmínky na získání úvěru od bankovních institucí přísnější než v letech minulých.

Možnosti investorů jsou vzhledem k vývojem kapitálových trhů v posledních měsících dobré. Mnoho cenných papírů prodávalo od druhé poloviny roku 2007 mnoho pádů, a tudíž jsou v současné době předpoklady k následnému růstu. Ovšem ani tento výrazný růst nemůže trvat neustále.

Jedním z řešení jak poskytnout právnickým i fyzickým osobám s nadějnými podnikatelskými nápady finance na jejich realizaci, je internetový portál, na němž by si investoři (lidé s peněžními prostředky) mohly tyto záměry prohlédnout a následně do nich investovat. Výsledkem bude, že žadatelé získají prostředky na projekty, na které by jim v bance nepůjčili. U institucí, k nimž by byla banka více nakloněna, je možnost získání peněžních prostředků s lepší úrokovou sazbou. Investoři budou mít výhodu v tom, že od žadatelů, kterým by banka úvěr neposkytla, dostanou mnohdy vyšší výnos, než kdyby investovali prostřednictvím finančních institucí do cenných papírů.

Začínající podniky ve fázi start-up jsou hlavním zdrojem nových pracovních míst a hnací silou každé ekonomiky. Založení společnosti vyžaduje určitý kapitál, kterého je s růstem firmy zapotřebí stále více. V zahraničí tuto podporu poskytují tzv. společnosti poskytující rizikový kapitál a business angels.²⁶

Venture capital (rizikový kapitál) je financování soukromých růstových podniků formou navýšení jejich základního jmění. Venture kapitál je partnerství podnikatele a investora. Rizikový kapitál je prostředek pro financování zahájení činnosti společnosti, jejího rozvoje, expanze nebo odkupu celé společnosti, kdy investor rizikového kapitálu získává dohodnutý podíl základního kapitálu společnosti (akciový kapitál nebo kmenové akcie) na oplátku

---

²⁶ MARKOVA, S. and PETKOVSKA-MIRCEVSKA, T. *Amfiteatru Economic*, volume 11, issue 26, EDITURA ASE, 2009. 597-604 pgs. ISSN: 1582-9146

za poskytnutí potřebných zdrojů. Cílem investora rizikového kapitálu je umožnit perspektivním společnostem, aby se staly velkými společnostmi zítřka.²⁷

Business angel je individuální investor využívající vlastní kapitál na financování perspektivních malých a středních podniků s výrazným růstovým potenciálem (zpravidla firmy ve fázi seed, start-up, nebo expanzní fázi životního cyklu) s cílem zhodnocení vložených prostředků. Na rozdíl od venture kapitálových fondů přináší angel do firmy i určité know how v podobě odborných znalostí, orientaci v daném oboru popř. kontaktů na strategické partnery. Investiční vstup je stejně jako v případě venture kapitálu omezen na předem stanovené období, na jehož konci investor realizuje odprodej svého podílu. Business angels tedy nehledají pouze nejvyšší výnos s určitou výší rizika, hledají především oblast, ve které se mohou aktivně angažovat a využívat své zkušenosti a kontakty pro podporu růstu firmy, do níž investují.²⁸

Business angels i podniky poskytující venture kapitál na českém trhu již působí. Tudiž současné společnosti mají možnost o poskytnutí finančních prostředků požádat je. Navrhovaný portál, má však za úkol zprostředkovat možnost investování do podnikatelských projektů i drobným investorům. Lidem, kteří mají pár desítek tisíc korun, které chtějí zhodnotit zajímavější formou než pomocí podílových fondů a termínovaných vkladů.

Důležitost pomoci podnikům ve fázi start-up pomocí business angels dokazuje článek uveřejněný v chorvatském časopise EKONOMSKA ISTRAZIVANJA-ECONOMIC RESEARCH. Poukazuje na to, že díky vyššímu přílivu kapitálu pak mají podniky možnost získat další kapitál od bankovních institucí či formou Venture kapitálu.²⁹

---

²⁷ Základní informace o rizikovém kapitálu[online]. [cit 2009-10-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pojisteni-investovani/zakladni-informace-o-rizikovem-kapitalu/1000466/4209/>>

²⁸ Business angels [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.czechinvest.org/business-angels>>

²⁹ VASILESCU, L. G. EKONOMSKA ISTRAZIVANJA-ECONOMIC RESEARCH, volume 22, issue 3, JURAJ DOBRILA UNIVERSITY PULA, 2009. 86 - 97 pgs. ISSN: 1331-677X

6 Pro koho je portál určen

Prvořadým úkolem je vytvořit internetový portál, jenž bude sdružovat na jedné straně lidi, kteří vlastní finanční prostředky, jež nejsou nutné pro jejich nezbytnou rezervu a mají zájem je nějak zhodnotit. Druhým subjektem jsou podniky, které v dnešní velké konkurenci „zápasí“ o každého zákazníka. Nemohou si proto dovolit zaostávat v žádné oblasti. Každá inovace ovšem stojí velké množství peněz, které je v době velké opatrnosti na finančních trzích těžké získat.

Možnou příčinu poklesu poskytnutých úvěrů bankami popsal ve svém článku pro Hospodářské noviny Tomáš Prouza, ředitel pro rozvoj a péči o klienty ve společnosti Partners: „*Malé podniky jsou na tom samozřejmě hůře. A právě jim by ministr financí mohl účinně pomoci, pokud by opravdu chtěl, aby se úvěrovalo více. Často totiž úvěr nedostanou, protože nevědí, jak o něj požádat, jak připravit a prezentovat přesvědčivý byznysplán. Vzdělávací program, jenž malým podnikům ukáže, jak žádat o úvěry – a jak je rozumně používat -, by byl mnohem účinnější než schůzky s bankéři. Banky totiž půjčovat chtějí – ale podniky se musejí naučit reagovat na změněné požadavky. Velké podniky mají navíc k dispozici jinou cestu, jak přísnější podmínky bank obejít – korporátní dluhopisy. Je až s podivem, jak málo podniků je schopno své dluhopisy na trhu nabídnout. Pro oživení českého kapitálového trhu by byly přitom tyto emise zajímavé.*“³⁰

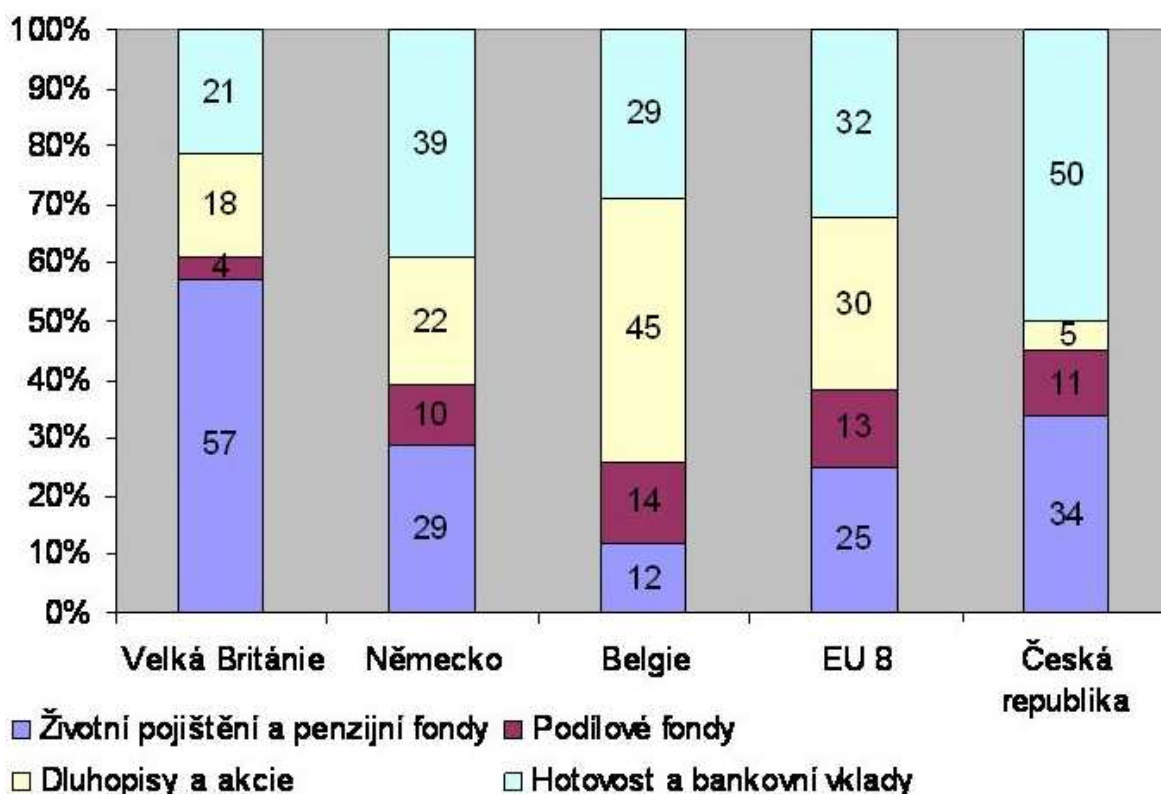
6.1 Investoři

Z předchozích údajů je patrné, že přes 50 % úspor obyvatelstva České republiky je umístěno v bankovních depozitech či v hotovosti a pouze 16 % je vloženo do podílových fondů či jednotlivých akcií a dluhopisů. Viz obrázek 5. V tomto ohledu ještě dost zaostáváme za vyspělými evropskými státy, kde mají lidé větší část investovanou v cenných papírech, než aby ji drželi doma v hotovosti či v bance na běžném účtu. Zde je velký potenciál i navzdory tomu, že Češi jsou v případě cenných papírů velmi konzervativní. Velkou část na tom jistě bude mít i mnoho podivně krachujících fondů

---

³⁰ PROUZA, T. *A co za to, pane ministře?* [online]. 2010 [cit. 2010-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.finmag.cz/clanek/16357/a-co-za-to-pane-ministre/>>

v devadesátých letech. Výhodou tohoto portálu je to, že peníze můžete investovat do určitého projektu určitého podnikatele, a ne jen do fondu, ve kterém jsou obsaženy společnosti, o kterých člověk zhodnocující svůj kapitál nikdy neslyšel, dokonce ani neví, jak se takové firmě daří.

Obrázek 5: Struktura portfolia českých a evropských domácností

ZÁMEČNÍK, P. *Jak zvýšit rodinné bohatství* [online]. [cit. 2009-09-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/clanky/jak-zvysit-rodinne-bohatstvi/>>

Podstatou je zpřístupnit portál co možná nejširšímu spektru obyvatelstva, ne pouze horní vrstvě, která může propůjčit podnikatelům milióny. Firmy či živnostníci samozřejmě nebudou žádat pouze o částky v řádech pár tisíc korun, kterých jsou většinou spíše skeptičtí občané ochotni se na nějaký čas „vzdát“. Proto by zde byla možnost také tzv. kolektivního investování. Tento pojem je již znám z předchozích odstavců. Lidé dávají peníze „na jednu hromadu“ a správce fondu je pak investuje do jednotlivých cenných papírů. V tomto případě by šlo o to, že by podnikatel potřeboval na své záměry půjčit např. 500 000,- Kč a 50 investorů by mu půjčilo po 10 000,- Kč. On by se jim však zavázal, že po určité době jim vše splatí a to i s úrokem.

6.1.1 Proč investovat přes tento systém

Jak již bylo zmíněno v předchozím odstavci, investující bude přesně vědět, na co jeho finanční prostředky půjdou. V mnoha případech mu podniky nabídnou vyšší zúročení, než mohou získat u dluhopisů a akcií. V porovnání s úročením termínovaných vkladů či dokonce běžných účtů, kde výnosy nedosahují ani hranice inflace, bude zisk podstatně vyšší. Navíc si bude moci investor o firmách zjistit řadu důležitých informací, jako obraty, zisky z minulých let či předběžnou návratnost projektu, do kterého hodlají vložit svůj kapitál.

6.2 Podniky

Prvořadým úkolem je vytvořit tento portál převážně pro drobné živnostníky a malé a střední podniky, neboť ty při žádostech o úvěry nemají takové možnosti (jako konexe, různé týmy specializující se na vyřizování dotací z fondů Evropské unie, či lobbisty) jako velké nadnárodní společnosti.

6.2.1 Proč žádat o finance přes tento portál

Malé i střední podniky v současné době často řeší nedostatek finančních prostředků. Ty by jim mnohdy dokázaly pomoci mnohonásobně zvýšit zisky. Ovšem v posledních měsících banky zpřísnily svá kritéria a jejich oddělení oceňující rizikovost návratnosti půjčených peněz jsou nucena vedením společnosti někdy až k přílišné opatrnosti. Jelikož malé a střední podniky jsou hlavní tažnou silou každé kapitalistické ekonomiky, je nezbytné, aby tyto firmy byly dostatečně podporovány. Právě tento portál má zmíněným firmám, ale i živnostníkům, pomoci jejich plány realizovat. Při žádostech o finance potřebné k realizaci projektu nepotřebují rozsáhlé týmy bankovních úředníků. Mohou během chvíle informovat o zamýšlených plánech stovky (do budoucna určitě i tisíce) různých investorů, kteří mohou do těchto projektů investovat. Pokud podniky budou schopny nabídnout

zajímavé zúročení, mohou dostat finanční prostředky od investorů vyhledávajících riziko i na podnikatelské záměry, které by se nesetkaly s kladným ohlasem u bank ani v dobách těch nejvyšších růstů objemů podnikatelských úvěrů.

7 Strategie portálu

V případě strategie podniků je nezbytné si přesně vymežit následující body.

Obrázek 6: Strategie podniku
Vlastní

Žadatelé jsou fyzické či právnické osoby, které nemají dostatek vlastních finančních prostředků na podnikatelské záměry. Bude se jednat převážně o podnikatelské subjekty, které jsou na trhu kratší dobu a nemají možnost získat finance od bankovních institucí.

Investoři jsou fyzické a právnické osoby, které chtějí zhodnotit své peníze a nejsou spokojeny s nízkým úročením u bankovních a investičních společností. Mezi investory mohou patřit i business angels a podniky poskytující venture capital (rizikový kapitál).

Důvěryhodnost je jedním z hlavních faktorů, na kterém bude závislá úspěšnost portálu. Investoři musí důvěřovat podnikům, že jejich projekty mají reálnou šanci na realizaci a následnou tvorbu zisku. Naopak žadatelé musí důvěřovat tomu, že prostřednictvím portálu získají finance na své podnikatelské záměry. Důvěryhodnost podniků bude podmíněna velkým množstvím údajů, které o sobě budou muset podniky zveřejnit. Investor si pak na základě kontaktních údajů může ověřit, zda podnik opravdu existuje.

V případě, že žadatelé uveřejní i účetní rozvahy a výkazy zisků a ztrát, ověří si tak investoři informace o jejich hospodaření.

Tvorbu portálu bude zajišťovat externí společnost zabývající se tvorbou internetových stránek a grafikou. Bude kladen důraz především na snadnou ovladatelnost a zabezpečení údajů, které zde budou zobrazeny. Neméně podstatná bude i grafika stránky, neboť amatérsky vytvořené webové prostředí nebudí dojem důvěryhodnosti.

Propagace bude zajišťována rozhovory a reklamou v odborných časopisech a na internetových serverech. Dále bude portál představen v televizní soutěži Den D, kde si pětice investorů vybírá mezi nadějnými projekty. Účast v tomto pořadu bude sloužit především pro zviditelnění portálu. Dalším způsobem oslovování potenciálních žadatelů bude prostřednictvím elektronické i klasické pošty.

Pomocí **externích pracovníků** bude zajištěna nejen tvorba portálu, ale i právnícké a účetní služby. Poradenství v právních oblastech bude sloužit hlavně pro přípravu smluv mezi investory a žadateli.

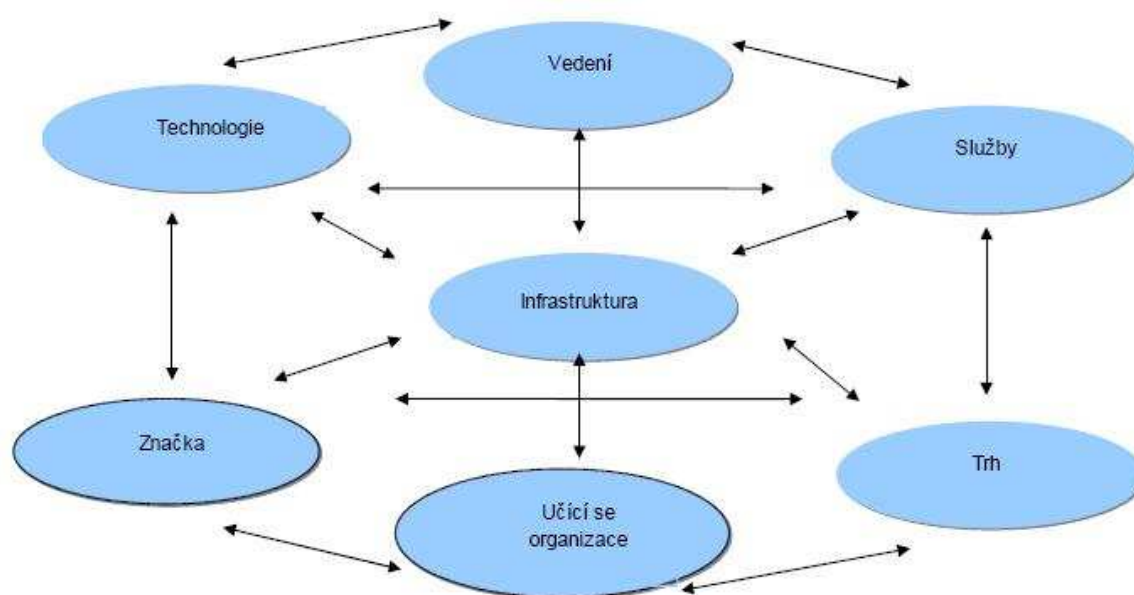
Financování bude zajištěno z členských příspěvků a poplatků za odborné rady při vytváření podnikatelských projektů. Žádající podnikatelské subjekty budou platit za roční uveřejnění jejich projektu 0,5 % z požadované částky. Roční členství investora přijde na 500 Kč. Celkové předpokládané příjmy a výdeje jsou popsány v kapitole Finanční plán.

Přidanými službami portálu jsou rating (hodnocení) projektů, aukce projektů a přeprdej investic a odborní průvodci pro investory a žadatele. Pomocí ratingu uvidí investoři, jak důkladně žadatelé popsali svou současnou situaci a řešení jejich projektu. Aukce projektu znamená, že v případě zájmu více investorů, bude moci do projektu vložit finance ten, kdo bude požadovat nejnižší zhodnocení. Přeprdej investic umožní investorům prodat jimi realizovanou investici někomu jinému. Odborný průvodce investorům poradí, na co se mají při výběru projektů zaměřit. Průvodce pro žadatele bude poskytovat obecné informace

pro přípravu podnikatelských záměrů (např. jaká data je nezbytné zveřejnit, aby se šance na získání prostředků zvýšily).

7.1 7 dimenzí strategie elektronického obchodu.

Funkčnost portálu bude podobná internetovým obchodům. Na straně nabídky zde budou podnikatelské záměry a poptávka bude tvořena investory, kteří chtějí zhodnotit své finance. Z tohoto důvodu je důležité se zaměřit na 7 dimenzí elektronického obchodu. Jednotlivé části jsou popsány v níže uvedeném obrázku číslo 7.

Obrázek 7: 7 dimenzí elektronického obchodu

Plant, R.eCommerce:Formulation of Strategy, Prentice Hall 2000³¹

Trh

Cílovou skupinou investorů jsou lidé, kteří mají volné finanční prostředky a nebojí se pro jejich zhodnocení do jisté míry riskovat. Jak již bylo zmíněno v kapitole popisující

³¹ PLANT, R. *eCommerce: Formulation of Strategy*. Prentice Hall PTR, 2000. 368 s. ISBN 0-13-019844-7.

současný stav českého kapitálového trhu, hodnota podílových fondů v ČR dosahovala ke konci roku 2008 243 mld. Kč. Investoři tedy volnými prostředky disponují. Další skupinou mohou být společnosti, které se již podobným investováním zabývají (např. Business angels).

Žadatelé budou zastupováni především začínajícími podniky, které obtížněji získávají finance buď z vlastních zdrojů, nebo od bankovních institucí. I zde je potenciál velký, neboť z čísel statistického úřadu vyplývá, že za poslední 2 roky u nás vzniklo kolem 50 000 nových právnických osob a přes 100 000 živnostníků.

Technologie

Portál musí být řešen moderními technologiemi, které zajistí bezpečnost jak žadatelům, tak i investorům. Dále musí být navržen tak, aby se v něm jeho účastníci snadno orientovali. Přidanou hodnotou bude i možnost vyhledávat projekty dle nejrůznějších kritérií.

Služby

Portál má za úkol poskytovat dvě základní služby. První z nich je pomoc při získání finančních prostředků podnikatelským subjektům s kvalitními projekty, jejichž realizace jim pomůže s rozvojem firmy. Druhou částí je poskytnout investorům přehled o projektech zaměřených na nejrůznější formy podnikání a umožnit jim do nich investovat.

Značka

Pro úspěšnost podniku je důležité, aby se dostal do podvědomí svých stávajících i potenciálních zákazníků. Pro dosažení tohoto cíle musí mít jasně zapamatovatelný název a logo. Například Mladá fronta Dnes má v Praze billboardy s červeným nápisem DNES a více již pomocí reklamy nemusí sdělovat.

Vedení

Vedení musí být důkladně obeznámeno s cíli a vizemi daného podniku. Jejich rozhodnutí musí směřovat k dosažení těchto cílů. V případě portálu nebude zapotřebí velký počet zaměstnanců, a proto se obejde i bez širokého vedení. To však musí správně formulovat

své plány externím pracovníkům, kteří se budou na vytvoření celého portálu účastnit. Programátoři a grafici se postarají o vytvoření funkčního a dobře vypadajícího internetového prostředí a právníci sestaví smlouvy, které poskytnou investorům záruky v případě investic.

Znalosti

Technologie se v současné době posouvají velmi rychle dopředu, a proto je nezbytné, aby se rozvíjel i samotný portál. Řada vylepšení může zvýšit komfort všech účastníků a tím i ovlivnit návštěvnost.

Infrastruktura

Celková obsluha zaběhlého portálu nebude příliš personálně náročná, proto hlavním komunikačním kanálem mezi pracovníky budou mobilní telefony a elektronická pošta. Komunikace s investory a žadateli bude řešena převážně elektronickou poštou. Tento údaj bude tedy povinný při vyplňování přihlášek investorů i žadatelů. Ve výjimečných případech bude komunikace probíhat mobilními telefony či osobním setkáním, a to především při vyřizování zvláštních požadavků při realizaci investic. V obyčejných případech bude zaslána smlouva oběma stranám pomocí elektronické korespondence.

8 Podmínky pro registraci

Pro dosažení důvěryhodnosti celého systému je nezbytné, aby obě strany věděly dostatek informací. Podstatně více dat bude potřebovat vědět investor o žadateli a jeho podnikatelském záměru. Proto bude muset být každý podnik, či drobný podnikatel registrován, aby bylo možné údaje o něm vyhledat. Investoři budou registrováni to z toho důvodu, aby je mohly podniky informovat o nových projektech.

8.1 Podmínky registrace žadatelů

Čím více údajů o sobě podnik zveřejní, tím bude pro investora důvěryhodnější. Každý subjekt bude muset vždy uvést své základní obchodní údaje. Mezi ně patří název společnosti, adresa jejího sídla, IČ, DIČ atd. Dále jsou důležité informace, které prozradí investorovi, jak na tom ve skutečnosti daná společnost je. K tomu slouží data o tom, jak je firma dlouho na trhu, jaký má obrat či zisky z minulých let či jak zatím financovala svá aktiva (zde můžeme zjistit, zda společnost již není předlužená). Podniky samozřejmě nechtějí zveřejňovat všechna svá data, ale musí si uvědomit, že investor chce určitou záruku za poskytnutí půjčky. Méně zveřejněných dat proto budou muset žadatelé kompenzovat nabídkou vyšších úroků. Ovšem žádost, kde budou pouze základní data o podniku spolu s ročním úrokem v řádech desítek procent, nebudí velkou důvěru.

Spolu s údaji o žadatelích je nezbytné zveřejnit i podrobnosti o podnikatelských záměrech, na které mají finance sloužit.

Ne každá společnost, ba dokonce živnostník, má s formulací projektů zkušenosti, a proto by součástí registrace bylo i odborné poradenství. Firmám by pak bylo vysvětleno, jak správně projekt postavit a co vše je důležité o něm zveřejnit. Speciálně proškolení pracovníci jim pomohou posoudit, zda má projekt vůbec šanci na úspěch a čeho se při realizaci vyvarovat. Dále poskytnou mnoho dalších rad, které budou pro začínající podnikatele nesmírně cenné. Společně uvedou i data, které poslouží pro lepší orientaci investorů. Mezi ně můžeme zařadit dobu návratnosti investice, likviditu společnosti a mnohá další.

8.2 Podmínky pro registraci investorů

Údaje o jednotlivých investorech budou tvořit nedílnou součást portálu. Jejich rozsah ovšem nemusí být tak velký jako v případě podniků, kteří chtějí získat finance, neboť investoři jsou zde v pozici věřitelů, i přesto jsou ale základní informace o nich nutné. V případě fyzických osob budou evidována jejich jména, kontaktní údaje (např. email). U právnických osob bude vyžadováno identifikační číslo. Tato data budou tzv. „základní“. Ta budou stačit potenciálnímu investorovi k tomu, aby mohl sledovat aktuální nabídky žadatelů. V případě jakékoliv realizace investice, budou muset uvést ještě další údaje. Fyzické osoby je rozšíří o rodná čísla, čísla občanských průkazů a adres trvalých bydlišť. Právnické osoby nahradí bydliště místem podnikání.

Uchovávání těchto dat má hned několik opodstatnění. Jedním z nich je možnost kontaktování investorů v případě zadání nového projektu ze strany podniků. K tomu budou stačit pouze základní data. Rozšířená identifikace je nezbytná z důvodu požadavku zákona, který se snaží zamezit praní špinavých peněz.

9 Postup při zadávání projektu na portál

Pokud bude chtít podnik uveřejnit pomocí portálu svůj podnikatelský záměr, bude muset o sobě i projektu uveřejnit některá důležitá fakta. K tomu bude určen přihlašovací formulář pro žadatele. První část bude zaměřena především na údaje o podniku samotném. Potřebné údaje jsou již uvedeny v kapitole 7. 1 Podmínky pro registraci žadatelů. Druhá část bude obsahovat informace o samotném projektu. Zde se podniky rozhodnou zda chtějí využít službu pomoci s přípravou projektu od kvalifikovaných pracovníků či si údaje připraví samy. Ovšem i těm, které se rozhodnou spolehnout samy na sebe bude poskytnuta prezentace, jak správně připravit projekt. Pro úspěšnost portálu je důležité, aby podniky mohly investorům jejich finance vracet, a nesprávně sestavený postup při realizaci podnikatelských záměrů může velmi vážně ohrozit pozdější vyrovnání závazků.

Po vyplnění žádosti o zařazení projektu do databáze bude automaticky zkontrolováno, zda žadatel vyplnil všechny povinné údaje. Pokud ne, ihned bude informován o tom, která data přehlédl či záměrně nevyplnil. Nekompletní formuláře nebude možné odeslat.

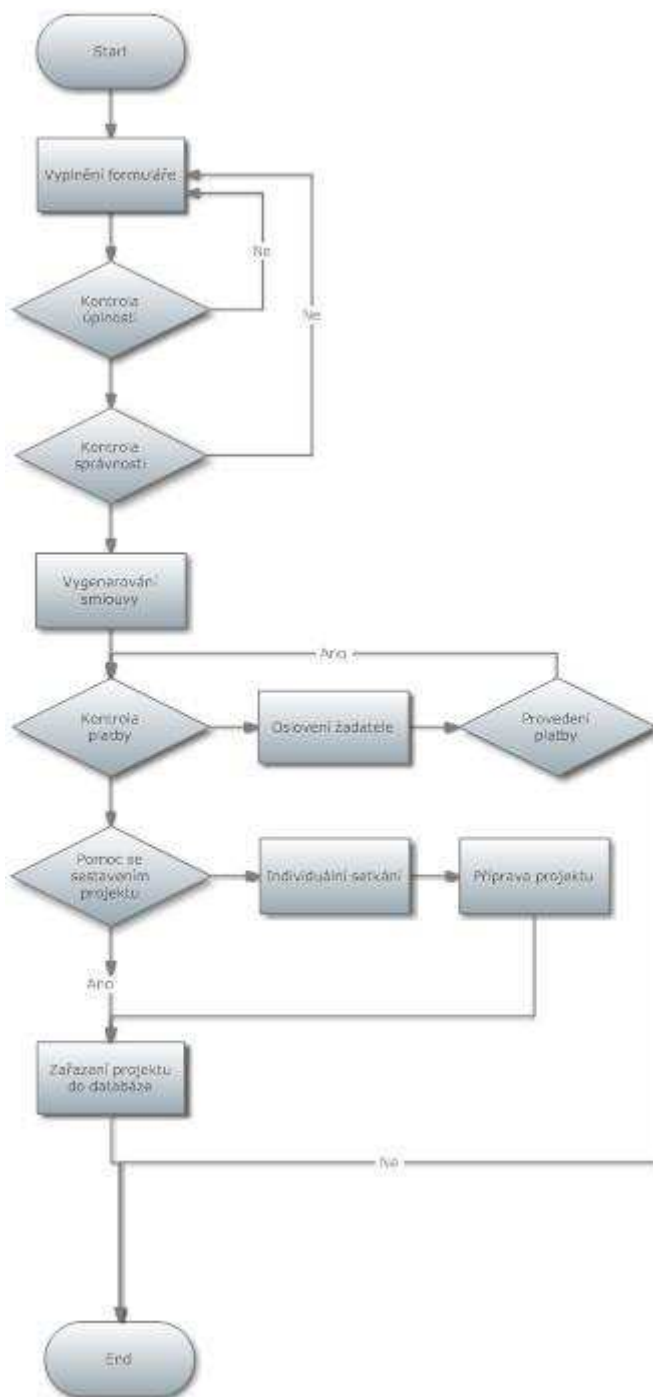
Poté bude tato zpráva odeslána a zkontrolována správnost vyplněných údajů. Bude se kontrolovat správnost identifikačního čísla podniku (IČ) či rodného čísla. Dále se zjistí z registru dlužníků, zda podnik již nemá záznamy o špatném splácení u bankovních nebo nebankovních institucí. Pokud bude veden v registru dlužníků, odešle se žadateli tato informace spolu se smlouvou, aby věděl, že se tento údaj zobrazí u jeho žádosti všem investorům.

Další postup bude odlišný podle toho, zda žadatel chtěl pomoci s projektem či nikoliv. Pokud ne, systém vygeneruje smlouvu, kterou zašle na email podniku či živnostníkovi. Zde budou i informace sloužící pro platbu za uveřejnění žádosti na portálu. Po uskutečnění platby se zařadí žádost do databáze a mohou si ji všichni investoři prohlédnout.

Při zvolení pomoci se sestavením plánu projektu bude začátek stejný jako u předchozí varianty. Vygeneruje se smlouva, která bude zaslána žadateli, ten zaplatí požadovanou částku. Poté si kvalifikovaní pracovníci sjednají individuální setkání s podnikatelem,

či jeho zaměstnanci a pomohou mu projekt řádně připravit. Kompletní žádost bude nakonec přidána do databáze. Viz obrázek číslo 8.

Obrázek 8: Registrace žadatelů
Vlastní

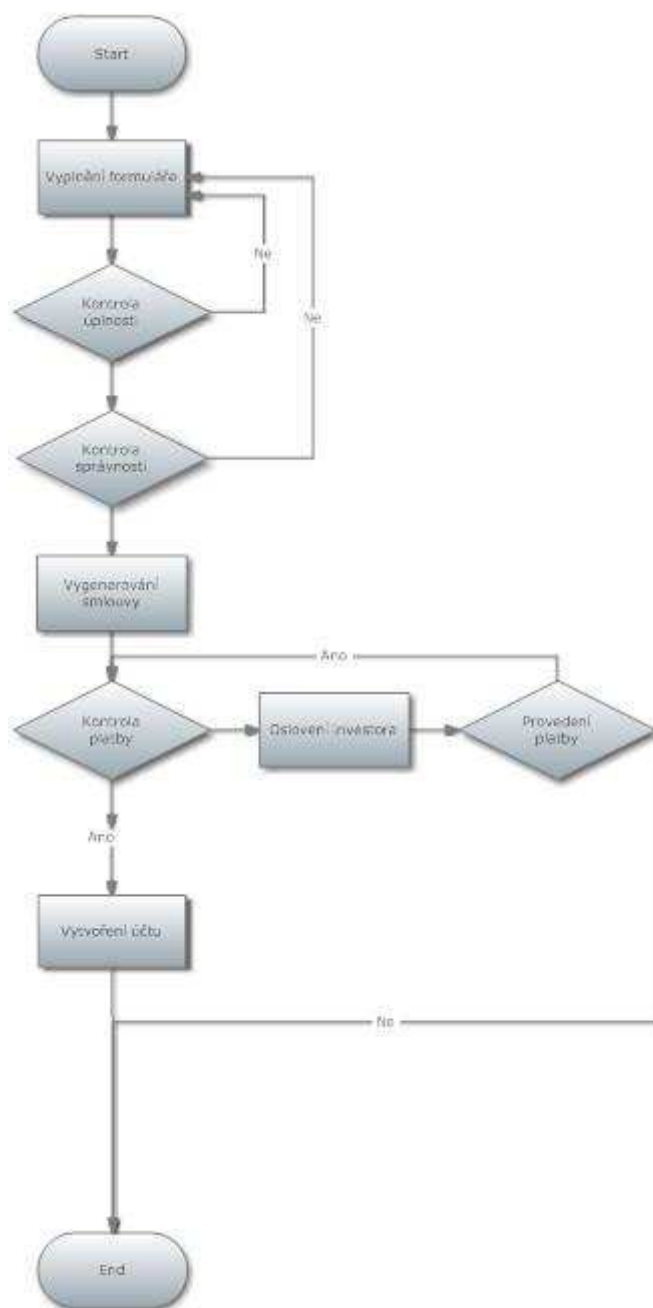
10 Postup při registraci investorů

Úspěšnost celého portálu bude záviset nejen na kvalitě žádajících, ale i na tom, kolik zde bude investorů, kteří chtějí své finance skutečně poskytnout. Čím více jich bude, tím více projektů zde bude zveřejňováno. Oddělení opravdových investorů od lidí, kteří se chtějí pouze dívat, bude řešeno pomocí registrace a drobného poplatku, který bude muset investor zaplatit. Pokud se investoři do systému nepřihlásí, mohou si prohlížet projekty, do kterých mohou vložit své finance, ovšem bez konkrétních údajů o firmě.

Například: Investor se podívá na internetové stránky portálu. Projde jednotlivé poptávky po penězích. Zaujme ho požadavek podniku, který chce půjčit 200 000 Kč na koupi výrobní linky pro svou firmu. Investor se dozví všechny informace o firmě (počet let na trhu, roční obraty, zisky z minulých let, jaké nabízejí zhodnocení půjčených prostředků atd.). Nezobrazí se mu však název společnosti a kontaktní údaje na ni, jako adresa, IČ, telefon, email a další. Tyto údaje mu budou přístupné až po registraci.

Pokud se bude chtít investor dozvědět další informace, bude muset vyplnit registrační formulář. Přihláška bude obsahovat tzv. „základní“ údaje, které jsou již popsány v kapitole 7.2 Podmínky pro registraci investorů.

Stejně jako u žadatelů bude po vyplnění údajů následovat kontrola jejich úplnosti. Následně obdrží investor prostřednictvím emailu smlouvu společně s fakturačními údaji. Po přijetí platby získá investor přihlašovací hesla, pomocí nichž se přihlásí do svého účtu, kde v budoucnu uvidí své již realizované transakce, a bude moci nahlížet i na kontaktní údaje o žadatelích. Viz obrázek číslo 9.

Obrázek 9: Registrace investorů
Vlastní

11 Druhy žadatelů

Tento portál má sloužit pro široký okruh podnikatelů na jedné straně a investorů na straně druhé. Jak již bylo zmíněno dříve, vlivem zvyšující se nabídky jsou podniky nuceny neustále snižovat náklady, zlepšovat své služby a využívat mnoho dalších nástrojů k odlišení se do konkurence. V této části budou rozděleni žadatelé o finance do jednotlivých skupin. Toto členění bude důležité i pro investory, a proto ho budou moci při získávání informací využívat.

11.1 Žádosti na neúplně zveřejněné projekty

Z pohledu investora bude největším rizikem poskytnout půjčku podniku, který přesně neuvede, k čemu budou půjčené peníze sloužit. Žadatel proto bude muset nabídnout vyšší možnost zhodnocení, aby tyto finance získal. Může se zdát, že takovéto požadavky budou téměř vždy nevyslyšeny, ovšem jsou lidé, kteří vyhledávají riziko, a to i za cenu velké pravděpodobnosti neúspěchu. Ani zdaleka zde však nejde o hazard typu výherních automatů či nabídek sázkových kanceláří. U podniku, který dlouhodobě vyžaduje výtečné výsledky a financování z cizích zdrojů se zatím věnoval v přiměřené míře, je velmi pravděpodobné, že svým závazkům dostojí i v tomto případě.

Důvody proč podnik nechce zveřejňovat kompletní informace o zamýšleném projektu, mohou být různé. Jednou z příčin může být, že podnik chce vynaložit kapitál na takové podnikatelské záměry, které jsou v současné době revoluční. Pokud by je vystavil na veřejném portálu, mohl by někdo s dostatkem zdrojů tento nápad ukrást.

Částečnému zamezení možnosti ukradení nápadu lze nezveřejňováním podrobností projektů přímo na serveru, ale jejich přímým zasíláním investorům. Například těm, u nichž v minulosti vedla spolupráce k oboustranné spokojenosti. To si mohou dovolit podniky, které mají za sebou určitou historii. V případě začínajících subjektů je pravděpodobnost úspěchů nižší. Nemohou oslovit, žádného svého bývalého investora. Zde jsou možnosti následující. Předložit více konkrétních informací o zamýšleném projektu. Hrozí však nedobrovolné převzetí jinou firmou. Druhou variantou je přímé oslovení investorů,

kteří často financují rizikové projekty. I tyto informace, jako žebříčky investorů podle rizikovosti jejich vkladů, budou k dispozici.

11.2 Žádosti na konkrétní projekty do 300 000,- Kč

Do druhé kategorie podnikatelů či živnostníků spadají žadatelé o finance na určité projekty. Oproti bezúčelným půjčkám má zde investor výhodu kompletního popisu obsahujícího přesný směr, kterým se budou jeho prostředky ubírat. Podnikatel na portálu zveřejní podrobný popis projektu. Ten bude mimo jiné obsahovat detailní postup realizace projektu, zdroje dalšího financování, předpokládané výnosy v dalších letech, zajištění investice, dobu návratnosti či SWOT analýzu.

Příklad: Taxikář z Liberce požaduje půjčku v hodnotě 250 000,- Kč. Jak již bylo řečeno v části o registraci, investor se dočte v první řadě informace o samotném provozovateli taxislužby, mezi které patří doba podnikání, místo podnikání, IČ, DIČ, obraty z minulých let či zisky za poslední zdaňovací období. V popisu samotného projektu uvede, že potřebuje koupit novou Škodu Octavii 1,9 TDI, která mu oproti současnému automobilu ušetří 2,5 l na 100 km. Vzhledem k tomu, že ujede v průměru 4 000 km měsíčně, se sníží náklady o 3 000,- Kč ($30 \cdot 2,5 \cdot 40$). Žadatel má dále 250 000,- Kč vlastních prostředků ze zisků z minulých let, které do koupě automobilu vloží. Vozidlo bude mít pojištěno proti havárii, odcizení i živelným pohromám, takže nenadálá událost by nezapříčinila možnou ztrátu investorových peněžních prostředků. Vzhledem k tomu, že bude mít podnikatel k dispozici modernější automobil oproti současné Škodě Felicii z roku 1998, odhaduje zvýšení počtu klientů o 15 %. Za půjčené finance nabízí investorovi 280 000,- za dva roky. Pro taxikáře to bude znamenat půjčka s úrokem cca 6 % p. a., což pravděpodobně v dnešní době od žádné banky nedostane. Investor naopak získá zúročení 6 % p. a. v horizontu 2 let, tudíž mnohem vyšší než jsou úroky u termínovaných vkladů, spořicíh účtů, dluhopisových fondů a další nástrojů na finančním trhu.

Přípravu projektu bude moci podnikatel konzultovat s odborníky obsluhujícími portál. Ti mu poradí, jak přesně specifikovat záměr, co vše je důležité zveřejnit nebo jak provést některé analýzy.

11.3 Podniky žádající finance na projekty nad 300 000,- Kč

U podnikatelských záměrů si bude moci zadavatel vybrat ze dvou možností realizace financování z cizích zdrojů.

- a) Pokud bude doufat, že sežene jediného investora, který mu poskytne veškeré požadované finanční prostředky, tak bude postup stejný jako v případě drobnějších projektů do 300 000,- Kč.
- b) Druhá možnost bude formou tzv. hromadného financování. Tato varianta bude blízká způsobu kolektivního investování, kterému mu byla věnována část v kapitole o současných možnostech investorů.

11.3.1 Hromadné financování projektů

Principem kolektivního investování je, že skupina investorů dá své prostředky investiční společnosti a ta za ně nakoupí různé cenné papíry. V případě hromadného financování se rovněž nashromáždí kapitál více investorů a ten pak bude poskytnut firmě na určitý záměr. Tím bude dosaženo možnosti získání většího objemu kapitálu, který by se sháněl velmi obtížně pouze od jednoho věřitele.

Příklad:

Podnik bude chtít pořídit nový stroj v hodnotě 10 000 000 Kč. Z vypracované studie bude zřetelné, že nová technologie zvýší objem výroby o 30 %, což představuje 2 500 000 Kč ročně. Vzhledem k velké poptávce, mohou z části ještě využívat starý stroj, který firmě vydělá dalších 1 500 000 Kč ročně. 5 000 000 Kč bude společnost financovat z vlastních zdrojů a další polovinu potřebuje půjčit od věřitelů. Těm se zaváže za 3 roky splatit 6000 000 Kč. Podnik uveřejní poptávku a dá možnost investorům ji využít. Po týdnu zjistí,

že 50 investorů jim poskytlo po 100 000,- Kč. Za tři roky tedy dostane každý z nich 120 000,- Kč.

Dobu, do kdy mohou investoři využívat poptávky, si určí sám zadavatel. Vraťme se zpět k příkladu koupě stroje. Podniku se v listopadu naskytne možnost koupit nový stroj do konce roku za 10 mil. Kč. V případě, že by ho pořídil až v dalším roce, musel by zaplatit plnou cenu 12 mil. Kč. Z toho důvodu uveřejní poptávku po financích platnou do 15. 12. Pokud by do tohoto data vybral pouze 4 mil. Kč, byly by veškeré finance vráceny zpět investorům, neboť podnik nemůže vložit do nákupu 6 mil. Kč z vlastních zdrojů.

12 Informace o žadatelích pro investory

O úspěchu získání požadovaných peněz od investorů budou v mnoha případech rozhodovat informace, které o sobě podniky či živnostníci sdělí. Uveřejněná data mohou investorům napovědět, zda jejich finance budou podniky opravdu přeměněny v požadovaný zisk. V případě tohoto portálu by ve většině případů měl mít investor k dispozici více údajů o budoucích plánech žadatele, než je tomu při pouhém investování do akcií na burze.

12.1 Údaje o žadateli

Nezbytné základní informace o žadatelích jsou zmíněny již v kapitole o registraci. Obchodní jméno, místo podnikání, IČ, DIČ bude muset uvést každý, kdo bude chtít prostřednictvím tohoto portálu získat finance na své podnikatelské záměry. Tato data však nemají pro investory velkou vypovídací hodnotu kromě případu, kdy se bude jednat o firmy typu ČEZ, či Škoda. Takovéto společnosti však budou pravděpodobně hledat zdroje pomocí jiných cest než od drobných investorů. Pokud bude chtít firma zvýšit pravděpodobnost poskytnutí financí, bude muset nabídnout více dat. Další údaje, které toho mohou napovědět více, lze získat z účetnictví.

12.1.1 Obrat

Obrat společnosti je důležitý pro znázornění její velikosti. Pokud bude např. roční obrat činit 5 000 000 Kč a podniku bude žádat o finance na projekt v hodnotě 20 000 000 Kč, je patrné, že se jedná o dost zásadní investici v životě této firmy. Proto je tu i velké riziko. Kdyby se naopak jednalo o podnik s ročním obratem přesahující 10 mil. Kč a s plánovaným projektem o velikosti 500 000 Kč, riziko neúspěchu je menší. V tomto případě si podnik přeje uskutečnit pouze menší investici v porovnání s jeho ročními obraty.

12.1.2 Analýza likvidity

Likvidita³² (schopnost včas a v plné výši plnit své závazky) je rovněž důležitým ukazatelem o hospodaření firmy. Podniky musí mít dostatek prostředků na splácení svým věřitelům. Pokud tyto zdroje nemají, bylo by velmi riskantní jim poskytnout další cizí zdroje. Ukazatel likvidnosti poukazuje na to, jak rychle je schopna společnost přeměnit svůj majetek na peníze. Čím vyšší je jeho hodnota likvidnosti, tím kratší je doba transformace majetku na finanční prostředky. Pomocí likvidních prostředků by měl podnik krýt krátkodobé závazky.

Dle likvidnosti se dělí majetek na 3 stupně:

- a) Ukazatel peněžní likvidity (1. stupeň) – jak již napovídá název je představován penězi v hotovosti a na běžných účtech. Tento ukazatel se vypočítá jako poměr mezi hotovostí (hotovostí v pokladně, na účtech, cennými papíry s krátkou dobou splatnosti a ceninami) a krátkodobými závazky. V praxi může být hodnota mezi 10 % až 20 %. Držení většího množství hotovosti je zbytečné, protože podnik má možnost tyto peníze dále investovat.
- b) Ukazatel pohotové likvidity (2. stupeň) – je představován pohotovými aktivy. Mezi ně lze zařadit krátkodobé pohledávky (mimo těch nedobytných) a cenné papíry.
- c) Ukazatel běžné likvidity (3. stupeň) – je poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky splatnými do jednoho roku. Oproti druhému stupni zde jsou i zásoby výrobků a materiálu. Hodnota výpočtu říká, kolikrát je podnik schopen uhradit své krátkodobé závazky, kdyby v danou chvíli přeměnil všechn svůj oběžný majetek na peníze. Doporučený poměr je, aby 2 jednotky oběžných aktiv kryly 1 jednotku krátkodobých závazků.

Likvidnost podniku samozřejmě mnoho nevypovídá o tom, jak bude podnik schopný dostát svých dlouhodobých závazků či zda finanční prostředky investorů budou ve stoprocentním bezpečí. Prozradí však něco o současné situaci podniku. Pokud bude již teď firma muset krýt krátkodobé závazky dlouhodobým majetkem, bude na opravdu důsledném zvážení investora, zda ji poskytnout další finance.

---

³² *Likvidita* [online]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Likvidita>>

12.1.3 Výše závazků

Z výsledné rozvahy každého podniku lze zjistit, jaké má závazky vůči ostatním institucím. Tento fakt může být velmi cenný pro investory, neboť pokud má společnost příliš velké závazky, může další jejich navyšování vést i ke krachu.

12.1.4 Výše pohledávek

Firma nemusí vykazovat příliš velký zisk, ale i přesto může být považována za perspektivní. V případě velkých pohledávek se dá očekávat, že do budoucna získá určitý finanční obnos. U investorů může tato informace hrát důležitou roli. Ovšem podstatné je brát v úvahu, zda se pohledávky nestaly již nedobytnými.

12.2 Údaje o projektu

Neméně důležité budou pro investora i informace o samotném projektu, který chce podnik financovat. Podrobný popis zamýšlené akce bude doplněn i o řadu důležitých ukazatelů. Např. předpokládaná rentabilita, čistá současná hodnota, vnitřní výnosové procento či doba návratnosti.

12.2.1 Čistá současná hodnota

Jedná se o metodu zaměřující se na efektivnost investičních projektů, která za efekt z investice považuje peněžní příjem z projektu, jehož základ tvoří očekávaný zisk po zdanění, odpisy, event. ostatní příjmy. Můžeme ji definovat jako rozdíl mezi diskontovanými peněžními příjmy z investičního projektu a kapitálovým výdajem.³³

---

³³ VALACH, J., *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

(4)

$$\check{C} = \sum_{n=1}^N P_n \frac{1}{(1+i)^n} - K$$

Kde: $\check{C}$ = čistá současná hodnota,

P = peněžní příjem z investice v jednotlivých letech její životnosti,

i = požadovaná výnosnost (úrok v %/100),

N = doba životnosti,

K = kapitálový výdaj,

n = jednotlivá léta životnosti.

12.2.2 Vnitřní výnosové procento

Vnitřní výnosové procento³⁴ můžeme definovat jako takovou úrokovou míru, při které současná hodnota peněžních příjmů z projektu se rovná kapitálovým výdajům (event. současné hodnotě kapitálových výdajů). Podle této metody jsou za přijatelné investiční projekty považovány ty, které vyjadřují vyšší úrok než požadovaná minimální výnosnost. Pokud by byl úrok nižší, pak se nám vyplácí peníze místo do projektu, vložit do jiných subjektů, které nám vydělají více.

(5)

$$\sum_{n=1}^N P_n \frac{1}{(1+i)^n} = K$$

Kde: P_n = peněžní příjmy v jednotlivých letech životnosti projektu,

K = kapitálový výdaj,

n = jednotlivá léta životnosti,

N = doba životnosti projektu,

i = hledaný úrokový koeficient.

---

³⁴ VALACH, J., *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

12.2.3 Průměrná výnosnost investičního projektu

Průměrná výnosnost investice³⁵ (či rentabilita) se nezabývá projektem z pohledu úspory nákladů či peněžního toku (jako čistá současná hodnota nebo vnitřní výnosové procento), ale ziskem, který projekt přináší.

(6)

$$V_p = \frac{\sum_{n=1}^N Z_n}{N \cdot I_p}$$

Kde: V_p = průměrná výnosnost investičního projektu,

Z_n = roční zisk z projektu po zdanění v jednotlivých letech životnosti,

I_p = průměrná roční hodnota dlouhodobého majetku v zůstatkové ceně,

N = doba životnosti,

n = jednotlivá léta životnosti.

12.2.4 Doba návratnosti

Doba návratnosti investičního projektu³⁶ je takový časový úsek, za který se projekt splatí z peněžních příjmů, které projekt zajistí ze svých zisků po zdanění a odpisů. Čím kratší doba návratnosti, tím je projekt hodnocen příznivěji. Přijatelným je tehdy, když vypočítaná doba jeho návratnosti je menší, než předem stanovená, kritériální doba návratnosti. Ta se může u různých podniků značně lišit.

(7)

$$I = \sum_{i=1}^a (Z_n + O_n)$$

Kde: I = pořizovací cena (kapitálový výdaj),

Z_n = roční zisk z investic po zdanění v jednotlivých letech životnosti,

O_n = roční odpisy z investice v jednotlivých letech životnosti,

---

³⁵ VALACH, J., *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

³⁶ VALACH, J., *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

n = jednotlivá léta životnosti,
 a = doba návratnosti.

13 Důležité výstupu portálu pro investory

Internetový portál bude poskytovat investorům řadu výstupů, které jim usnadní práci při výběru, pro ně vhodných, projektů. Výstupy budou tvořeny uloženými daty o podnicích a živnostnících a zároveň i z informací o samotných připravovaných podnikatelských záměrech.

Investor bude moci vyhledávat projekty dle následujících kritérií.

Požadovaná částka

Pokud bude mít investor v úmyslu investovat určitou částku, tak mu vyhledávání nejvíce usnadní výběr projektů dle požadované částky.

Příklad:

Investor bude mít k dispozici 100 000 Kč, tak si nechá zobrazit všechny poptávky po částce do 100 000 Kč.

Doba návratnosti investice

Doba, za kterou chceme finance zpět, je dalším důležitým faktorem.

Příklad:

Investor bude mít 500 000 Kč volných prostředků, které bude potřebovat za 2 roky na koupi nového automobilu. Použitím výběru podle příslušných kritérií si vyhledá pouze projekty, které mu nabízí vrácení peněz do dvou let.

Předpokládané zhodnocení

Nabízené zhodnocení bude ve většině případů stoupat společně s rizikem. Toto roztřídění bude sloužit především k rozdělení konzervativních a agresivních investic.

Příklad:

Investor má k dispozici několik milionů a chce investovat 200 000 do projektů, které mu vynesou alespoň 15 % ročně. Proto si zvolí výběr záměrů s minimálním zhodnocením 15 %.

Odvětví podniku

Někteří investoři chtějí vkládat své finance do odvětví, ve kterém se již nějaký čas pohybují. Další část investorů se rozhoduje podle prognóz odborníků o vývoji jednotlivých odvětví. Tyto výběry jim usnadní jejich čas při výběru.

Místo působení podniku

V České republice jsou kraje, kde je vyšší životní úroveň a nižší nezaměstnanost. I toto může být faktor, podle kterého se budou investoři rozhodovat.

Doba podniku na trhu

Mnohem větší důvěru budí podniky, které již v oboru určitou dobu působí. To neznámá, že firma vykonávající svou činnost desítky let, bude zákonitě vykazovat v budoucnu vyšší zisky než začínající společnost.

Velikost podniku

Podniky se stovkami zaměstnanců bývají mnohdy méně náchylné na krátkodobé výkyvy trhu. Menší firmy zas na druhou stranu často disponují větší flexibilitou. Co bude investor preferovat je jeho záležitostí. Bude mít však možnost rychlého nalezení jím preferovaných nabídek zúročení.

Likvidita podniku

Co je to likvidita, bylo již popsáno v kapitole 9.1.2 Analýza likvidity. Financování dalšími cizími zdroji může být u podniků s malým množstvím likvidních prostředků velmi riskantní. Nenadálé výdaje, jim mohou způsobit velké komplikace, pokud je všechn jejich majetek tvořen pouze budovami a stroji.

Obrat podniku

Velikost obratu podniku částečně vypovídá o jeho velikosti. Investoři mohou nahlížet na poměr požadované finanční částky vzhledem k obrátům společnosti.

Počet investorů na jeden projekt

Pokud bude podnik žádat o větší částku, může povolit investorům, aby se při investici sdružili. Blíže je tato možnost popsána v kapitole 8.3.1 Hromadné financování. Pokud má investor přání investovat pouze do těchto projektů, může je snadno vyhledat.

Podíl financování vlastními prostředky podnikem

Stejně jako banky půjčují hypoteční úvěry spíše lidem, kteří mají vlastní prostředky, mohou investoři půjčovat podnikům, které mají určité procento vlastních prostředků.

Příklad:

Investor bude chtít investovat 100 000,- Kč. Jeho požadavkem však bude, aby podnik do projektu vložil minimálně stejnou částku. Nechá si tedy zobrazit poptávky, kde žadatel požaduje půjčku do 50 % hodnoty investice.

Právní forma podniku

Pokud investoři nedůvěřují osobám samostatně výdělečně činným, ale radši investují do akciových společností, mohou si vybrat projekty i podle právní formy podniku, která finance požaduje.

Doba žádosti na portálu

Žádosti, které budou na portálu zveřejněny již několik měsíců, mohou budit dojem, že s nimi není něco v pořádku.

Příklad:

Investor bude mít obnos finančních prostředků, na kterých chce maximálně vydělat i za cenu vyššího rizika. Nechá si zobrazit žádosti, které jsou na portálu uveřejněny již déle než 9 měsíců, a bude se snažit nějaký projekt, který předchozí investoři přehlédli.

14 Další funkce portálu

V první řadě bude portál sloužit k tomu, aby investorům zprostředkoval poptávky po penězích na určité podnikatelské záměry. Ty budou přesně specifikovány a doplněny o řadu výpočtů, které pomohou investorům s rozhodováním. Ti budou mít dále možnost si projekty různě třídit dle kritérií, která byla zmíněna v kapitole číslo 10 Důležité výstupy portálu pro investory. Dalšími funkcemi, které mohou zvýšit perspektivu tohoto řešení, jsou rating projektů, přeprzedaże inwestic a aukce projektů.

14.1 Rating projektů

Jak již bylo zmíněno dříve, jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících budoucí úspěch celého portálu je jeho důvěryhodnost. Ta se bude odvíjet od kvality poskytnutých žádostí. Kvalitou se rozumí dostání závazků žadatele vůči investorovi. Usnadnění výběru investorům je možné pomocí hodnocení (nebo-li rating) projektů dle určitých kritérií.

Prvním kritériem hodnocení kvality podnikatelského záměru bude úplnost zveřejněných dat žadatelem. Některá data budou povinná (ta jsou již popsána v kapitole 7.1 Podmínky registrace žadatelů, bez nich nebude moci žadatel přihlášku odeslat). Úplnost dat se ovšem bude hodnotit u nepovinných údajů. Ty lze rozdělit na informace o podniku a o projektu.

Údaje, které toho napoví více o hospodaření firmy, jsou doba podniku na trhu, roční obrát a zisk společnosti, celková výše kapitálu a cizích zdrojů. Tyto informace mají pro investory velkou vypovídací hodnotu. Prozradí, zda je vhodné do podniku přidávat další kapitál. Správnost těchto údajů lze podložit kopií výkazu zisků a ztrát a účetní rozvahou. Zkušenosti ostatních fyzických či právnických osob s touto institucí, mají neméně podstatnou vypovídací schopnost. Žadatelé zde budou moci uveřejnit reference svých obchodních partnerů s kontakty na ně. Investor si pak bude moci sám zkontrolovat, zda jsou tyto reference pravdivé.

Projekty lze hodnotit podle jejich připravenosti. Mezi tyto údaje lze zařadit náklady na realizaci na počátku a v jednotlivých letech, předpokládané příjmy, výše financování vlastními zdroji, předpokládaná doba návratnosti a další. Odůvodnění těchto dat lze

pomocí přiloženého plánu projektu, kde lze celý podnikatelský záměr dopodrobna rozepsat.

Tato data budou automaticky hodnoceny barevnými značkami, které budou znázorněny u každého projektu, podle toho kolik jich žadatel vyplnil.

Dalším kritériem hodnocení budou tzv. měkká data. Namísto vyplnění pouhých čísel, které bude žadatel uvádět v případě předešlých údajů, zde musí každou informaci podrobněji popsat. Bude se jednat o jeho zkušenosti v daném oboru, zajištění následných příjmů z uskutečněného projektu, výhody, které získá realizací podnikatelského záměru oproti konkurenci a jaká rizika neúspěchu mohou nastat a jak se proti nim chrání. Úplnost těchto dat bude rovněž ohodnocena pomocí barevných značek, jako v předešlém případě.

14.2 Přeprodej investic

Velkou nevýhodou termínovaných vkladů je, že když do nich člověk vloží peníze, tak k nim nemá po určitou dobu přístup. Předčasné vybrání finančních prostředků stojí mnohdy nemalé částky. Investice do určitého projektu může v tomto ohledu být stejnou nevýhodou, jako vložení financí na termínovaný vklad v bance. Zvýšení likvidity bude zajištěno možností přeprodeje, již realizované investice.

Příklad:

Živnostník podnikající v truhlářství potřebuje koupit nový brousící stroj v hodnotě 100 000 Kč. 50 000 Kč má vlastních a zbylou polovinu si půjčí od investora s tím, že mu za 2 roky vrátí 63 000,- Kč. Po roce ovšem investor potřebuje nutně finanční prostředky, a proto tuto investici uveřejní v sekci „Přeprodej investic“. Bude za její prodej požadovat 57 000,- Kč. Ten, kdo ji od něj koupí, dostane od truhláře za rok 63 000,- Kč.

14.3 Aukce projektů

Jednotlivé podnikatelské záměry (projekty) budou moci být draženy tzv. holandskou aukcí. Firma nebo živnostník zveřejní nabídku zhodnocení peněz a investoři ji budou moci snižovat. Ten, kdo bude ochoten akceptovat nejnižší zisk, získá možnost investice.

Příklad:

Zahradní firma potřebuje zakoupit novou techniku v hodnotě 250 000,- Kč. Ze svých vlastních zdrojů mohou pokrýt pouze 150 000,- Kč, a proto si musí zbylých 100 000,- Kč půjčit. Na tomto portálu uveřejní svůj záměr s tím, že investorovi nabídnou za 2 roky 120 000,- Kč. Využijí, ale rovněž možnost tuto nabídku dražit v akci. Bude vymezen přesný termín, kdy mohou investoři „soupeřit“ (např. od 15. do 20. 3.). První investor akceptuje nabídku a požaduje za 2 roky zmiňovaných 120 000,- Kč. Druhý investor má ovšem o financování tohoto projektu velký zájem a spokojí se i s menším ziskem. Bude požadovat 118 000,- Kč. 20. 3. se aukce uzavře a nabídku získá investor, který požaduje nejnižší částku.

Takto bude moci podnik získat výhodnější podmínky pro financování svých záměrů, než kdyby pouze stanovil jasnou částku, kterou investorovi splatí.

15 Konkurence

V oblasti investování i získávání financí je v České republice velká konkurence. Tato kapitola bude zaměřena na analýzu konkurence a jejich výhody a nevýhody oproti navrhovanému portálu.

15.1 Bankovní instituce

Banky jsou velkou konkurencí jak v oblasti investic, tak i v poskytování finančních prostředků. Vzhledem k jejich velkému počtu, který nyní čítá 37 bankovních institucí, jak již bylo zmíněno v kapitole o současném českém finančním trhu, je velká konkurence. Banky se tudíž snaží vyjít investorům i žadatelům mnohdy všemožně vstříc.

Využití služeb bank je pro investory výhodou, pokud chtějí investovat s malým rizikem. Zvláště pro konzervativní investory je důležité, že společnost, které svěří své finance, je poblíž jeho bydliště a zná ji již řadu let. Navíc si mohou dovolit zaměstnávat spoustu kvalifikovaných analytiků, kteří za investory finance obhospodařují. Nevýhoda je v příliš malém zhodnocení na většině produktů, které bankovní domy nabízejí. Termínované vklady se pohybují kolem 3 – 4 %, dluhopisové fondy rovněž pod 5 % a rizikovější akcie jen výjimečně překonávají 10 %.

Výhody: Konzervativní občané České republiky vidí ve velkých bankách určitou jistotu, proto raději svěřují své finance jim. Navíc banky mají spousty odborníků, kteří majetek klientů spravují.

Nevýhody: U většiny bankovních služeb, které banky poskytují, se jejich zhodnocení pohybuje na hranici inflace. Pouze akciové fondy dlouhodobě rostou o 7 – 10 % ročně.

Získání podnikatelských úvěr je v posledních měsících mnohem obtížnější než do roku 2008. Banky jsou obezřetnější a poskytují finance jen těm „nejzdravějším“ podnikům. Díky portálu, by mohly přesvědčivé podniky získat finance i ve chvíli, kdy budou bankami odmítnuté. Naopak společnosti, kterým by banka peněžní prostředky poskytla, může získat nižší úrok.

Výhody: Banky poskytují svým dlouholetým klientům půjčky s relativně nízkým úrokem cca 6 - 9 %.

Nevýhody: Začínající podniky získávají finance na své podnikatelský záměry velmi obtížně. V důsledku finanční krize jsou banky někdy až příliš obezřetné.

15.2 Dotace

Finanční dotace z fondů Evropské unie či od českého státu jsou další možností získání kapitálu. I zde však jsou přísná kritéria pro přidělení. Fondy v současné době podporují hlavně podniky, které jsou na trhu déle než dva roky a zabývají se výrobou či cestovním ruchem.

Výhody: Podniky mohou získat relativně levně prostředky na své podnikatelské záměry.

Nevýhody: Žadatelé musí mít určité vlastní prostředky. Fondy podporují jen určitá odvětví podnikání a navíc podniky musí na trhu působit delší dobu.

15.3 Business angels

Popis business angels je již v kapitole číslo 5. Výhodou takovéto podpory je i poskytnutí know-how ze strany „andělů“. Nevýhodou však je, že obyčejní investoři s několika desítky tisíc korun nemohou koupit podnik a následně ho řídit.

Výhody: Ze strany business angels (BA) dostanou žadatelé nejen finance, ale rady pro jejich podnikání.

Nevýhody: O tom zda nějaký podnik podpoří, záleží čistě na BA. V České republice, ještě není tato služba dostatečně rozvinutá.

15.4 Venture capital

Význam venture capitalu je rovněž vysvětlen v kapitole číslo 5. Oproti andělům zde investoři vloží do podniku pouze svůj kapitál. Drobní investoři se rovněž jen s velkými obtížemi mohou dostat k takovýmto příležitostem.

Výhody: Kapitál mohou dostat i podniky, které na trhu působí jen krátkou chvíli. V některých případech i lidé s nápadem, kteří ještě nepodnikají.

Nevýhody: Tato služba není v ČR ještě dostatečně rozvinutá, tudíž o ní mnoho podniků neví.

15.5 Aletop.cz

Společnost Aletop, s. r. o. bude brána jako zástupce konzultantských firem, kterých v České republice působí více. Pokud podnik potřebuje navýšit svůj kapitál, prostředky na fúzi či expanzi, kontaktuje Aletop a oni pro něj najdou vhodného investora. Na druhou stranu, pokud chce investor zhodnotit své prostředky, spojí se rovněž s touto firmou a oni pro něj najdou vhodný podnik.

Výhody: Investoři i žadatelé mají možno dosáhnout svých cílů.

Nevýhody: Investor dopředu nevidí nabídku podniků. Ten „správný“ pro něj vyberou až zástupci Aletopu.

15.6 Trhnapadu.cz

Tyto internetové stránky jsou založeny na stejné myšlence jako navrhovaný portál. Mají za úkol sdružit lidi s penězi a nápadem. Investoři si mohou po snadné registraci vybrat nápad, do něhož vloží své finance. Ovšem i žadatelé o sobě nemusí uveřejňovat téměř žádná osobní data.

Výhody: Lidé s dobrými podnikatelskými záměry na ně mohou získat finance od investorů.

Nevýhody: Nízká důvěryhodnost těchto žadatelů a tudíž pak celého portálu.

16 Průzkum trhu

Na základě osobních a telefonních rozhovorů byl proveden průzkum trhu. Osloveno bylo 5 potenciálních investorů různého věku, výše majetku i povolání. Ochotu investovat projevili mladší lidé mající finanční rezervu několik set tisíc. S investicemi mají již zkušenosti a v připravovaném portálu vidí příležitost. Naopak ti starší potřebují mít zaručené jistoty. Stejně tak lidé, jejichž rezerva se pohybuje v pár desítkách tisíc korun, požadují zajištění vložených peněz.

Průzkum byl proveden rovněž u potenciálních žadatelů. Osloveno bylo 5 podniků. Některé z nich chtějí své záměry financovat pouze z vlastních zdrojů. Jiné by o možnosti získávání kapitálu přes portál uvažovaly v případě, že nebudou mít možnost získat finance od bankovních institucí. Dále požadují právně ověřené smlouvy mezi nimi a investory.

Z provedeného průzkumu vyplívá, že investory budou lidé, které mají dostatečně velké prostředky a mají již zkušenosti s investicemi. Ze strany žadatelů bude cílová skupina tvořena mladšími a začínajícími podniky, které potřebují počáteční kapitál na rozjetí firmy. Tyto subjekty ještě nemají u bank dostatečnou historii, a proto je pro ně obtížné získat půjčky.

17 Získávání žadatelů a investorů

Úspěšnost celého portálu bude záviset na návštěvnosti obou zúčastněných stran. Pokud bude navštěvován velkým počtem investorů, tak bude pro žadatele zajímavé své poptávky po penězích na podnikatelské záměry uveřejnit. Na druhou stranu v případě obrovského množství kvalitních projektů bude tento portál vyhledávaným místem lidí, kteří mají zájem zhodnotit své finanční prostředky. Pokud však bude počet jedné ze zmiňovaných stran malý, bude nezajímavé navštěvovat tento portál i pro stranu druhou.

17.1 Získávání žadatelů

Mnoho podniků i živnostníků se potýká se nedostatkem peněžních zdrojů. I přesto se musí portál dostat do jejich podvědomí, aby věděli, že již zmiňované zdroje mohou získat i zde.

První možností jak informovat potenciální žadatele o této příležitosti je rozeslání elektronické pošty (dále jen e-mailů) stávajícím podnikům či živnostníkům. Zjištění emailových adres je možné pomocí internetu. Například na stránkách www.b2bdata.cz je možné získat kontakt na velké množství aktivních firem i živnostníků. Další data lze získat z obchodního a živnostenského rejstříku.

Informování podnikatelů je rovněž možné pomocí článků v novinách, odborných časopisech či pořadech v televizi. To lze provést kontaktováním redaktorů s tím, že o této nové možnosti financování podnikatelských záměrů mohou napsat článek či natočit reportáž.

Reklama na internetu je v současné době velmi využívaným zdrojem získávání nových zákazníků. Oproti předešlým možnostem se jedná o podstatně dražší nástroj, který ovšem může přilákat mnoho uživatelů.

17.2 Získávání investorů

Shánění fyzických či právnických osob, které potřebují finance, nebude tak složité, jako nalézt investora, který mu na jeho záměry půjčí peněžní prostředky. Investoři nesou riziko toho, že o své finance mohou přijít kvůli špatnému hospodaření někoho jiného, proto

budou při výběru vhodného žadatele velmi obezřetní. Možnosti získávání potenciálních investorů lze řešit následujícími způsoby.

Rovněž jako u získávání žadatelů, je možné využít publikací v odborných časopisech, novinách a pořadech určených investorům a podnikatelům. Medializace portálu navíc může pomoci získat mu důvěru u široké veřejnosti.

Internetová reklama může přilákat nejen velké množství žadatelů, ale i investorů. V případě získávání investorů je důležité umístit reklamu na stránky, které jsou jimi navštěvovány. Mezi ně můžeme zařadit www.finance.cz, www.investujeme.cz, www.mesec.cz či ekonomické sekce internetových stránek www.idnes.cz, www.ihned.cz, www.novinky.cz a dalších. V těchto případech se stane reklamní kampaň dosti finančně nákladnou.

Oslovení Business angels či společností poskytující „Venture capital“. Tyto instituce již do podobných podnikatelských záměrů vkládají své finanční prostředky a v případě business angels i know-how. Pomocí tohoto portálu by získali velké množství příležitostí pro zhodnocení svého kapitálu.

Další příležitostí ke zviditelnění portálu je jeho prezentace v pořadu Den D vysílaný Českou televizí. Pět investorů zde poskytuje své finanční prostředky vybraným projektům začínajících podnikatelů. Touto cestou lze oslovit nejen zmiňovaných pět investorů v sále, ale i mnoho dalších, kteří tento pořad sledují. Navíc je touto cestou možné oslovit i potenciální žadatele.

Všechny tyto kampaně zaměřené na dostání portálu do podvědomí investorů i žadatelů je možné až ve chvíli, kdy bude stoprocentně fungovat. V případě, že by se budoucí uživatel po oslovení reklamou podíval na internetové stránky, které nebudou fungovat, lze očekávat, že se již nikdy nevrátí.

18 Finanční plán

Důležité je, aby na portálu bylo co nejvíce kvalitních projektů a investorů. Rovněž musí být ceny nastaveny tak, aby byl generován zisk. Investoři se budou moci podívat na obecné informace o projektech a jejich zadavatelích zdarma. Pro získání konkrétních informací (názvu společnosti a kontaktních údajů) se budou muset registrovat. Jejich roční členství bude stát 500 Kč. Tato částka je téměř zanedbatelná pro investory, kteří mají finanční prostředky a chtějí je zhodnotit. Naopak placená registrace odradí část lidí, kteří se chtějí za investory jen vydávat. Navíc budou mít registrovaní investoři určité výhody. Jednou s přidáním hodnot pro investora bude vytvoření jeho osobního účtu ihned po jeho registraci. V případě realizovaných investic zde bude mít jejich přehled a zároveň aktuální seznam nových příležitostí v oblastech, do kterých již investoval.

Žadatelé zaplatí za roční uveřejnění svého projektu 0,5 % z požadované částky, maximálně však do výše 30 000,- Kč. Tento poplatek přinutí žadatele, aby nad svými podnikatelskými záměry dostatečně přemýšleli a připravili kvalitně podnikatelský plán. Minimalizují se tak žádosti na nesmyslné projekty v hodnotě několika milionů korun. Horní částka 30 000,- Kč je v důsledku podpoření podnikatelských subjektů, kteří potřebují vyšší částky na své záměry. Od 6 000 000 Kč tak bude náklad pro firmu za uveřejnění stejný.

Výhodou pro žadatele bude možnost požádat o odbornou pomoc se sestavením projektu. V případě této volby mu bude přidělena osoba, která mu zpracuje podnikatelský plán. Ceny za tyto služby budou následující.

Tabulka 10: Cena za zpracování podnikatelského záměru

Požadovaná částka na projekt v Kč	Cena za zpracování podnikatelského záměru v Kč
0 – 200 000	10 000
200 000 – 1 000 000	15 000
1 000 000 – 5 000 000	25 000
5 000 000 a více	1 % z požadované částky na projekt

Vlastní

Další příjmy mohou plynout z reklam uvedených na portálu. Uveřejnění reklamy může být velmi zajímavé pro podniky, které pomáhají získat dotace ze státní či evropských fondů, společnosti poskytující kapitál začínajícím podnikům atd.

Hlavními počátečními výdaji budou náklady na vytvoření portálu, právní služby, odborné rady spojené s přípravou průvodce pro investory a žadatele a marketingovou kampaň na zveřejnění. Další náklady budou spojené s administrativou a účetními službami.

Tabulka 11: Příjmy a výdaje v prvním roce

Příjmy	Předpokládaný počet	Průměrná cena za jednotku	Celkem
Registrace žadatelů	2 000	500 Kč	1 000 000 Kč
Registrace investorů	2 000	500 Kč	1 000 000 Kč
Příprava projektů	100	12 500	1 250 000 Kč
Příjmy celkem			3 250 000 Kč
Výdaje	Jednorázově	Měsíčně	Celkem za 1. rok
Tvorba portálu	100 000 Kč		100 000 Kč
Právní služby	20 000 Kč		20 000 Kč
Účetní služby		5 000 Kč	60 000 Kč
Příprava projektů		40 000 Kč	880 000 Kč
Průvodce pro investory*	10 000 Kč		10 000 Kč
Průvodce pro žadatele*	10 000 Kč		10 000 Kč
Internetová reklama	200 000 Kč	30 000 Kč	560 000 Kč
Reklama v časopisech	200 000 Kč	20 000 Kč	440 000 Kč
Výdaje celkem			2 080 000 Kč
Předpokládaný zisk			1 170 000 Kč

Vlastní

* cena za odbornou pomoc s přípravou

Tabulka znázorňuje předpokládané příjmy a výdaje v prvním roce. Cílem je, aby do šesti let byl roční počet nových projektů i investorů 10 000.

19 SWOT analýza

Popis SWOT analýzy je výstižně popsán na internetových stránkách wikipedie. „SWOT analýza je metoda, pomocí které je možno identifikovat silné (ang: Strengths) a slabé (ang: Weaknesses) stránky, příležitosti (ang: Opportunities) a hrozby (ang: Threats), spojené s určitým projektem, typem podnikání, podnikáterským záměrem, politikou (ve smyslu opatření) apod. Jedná se o metodu analýzy užívanou především v marketingu, ale také např. při analýze a tvorbě politik (policy analysis). S její pomocí je možné komplexně vyhodnotit fungování firmy, nalézt problémy nebo nové možnosti růstu. Je součástí strategického (dlouhodobého) plánování společnosti.“³⁷

SWOT analýza v případě portálu vypadá následovně.

Tabulka 12: SWOT analýza

	Pomocné dosažení cílů	Škodlivé dosažení cílů
Vnitřní původ	<u>Silné stránky:</u> <ul style="list-style-type: none"> – Investoři si mohou projekty vybírat podle jimi zvolených kritérií. – Obecný průvodce pro investory. – Obecný průvodce pro přípravu projektu. – Odborná pomoc s přípravou projektu. 	<u>Slabé stránky:</u> <ul style="list-style-type: none"> – Nedostatek finančních prostředků na marketing. – Nutnost vyplnění většího počtu dat při zadání projektu. – Investoři se musí registrovat, pokud chtějí vidět kontaktní údaje žadatelů.
Vnější původ	<u>Příležitosti:</u> <ul style="list-style-type: none"> – Nové podniky těžko získávají finance od bank. – Nízké zhodnocení úspor v bankách. – Pro malé podniky je obtížné kvalitně sestavit podnikatelský plán. 	<u>Hrozby:</u> <ul style="list-style-type: none"> – Konzervativnost investorů v ČR. – Nedozeví se o portálu dostatečné množství investorů a žadatelů. – Investoři nebudou důvěřovat projektům. – Investici získají podvodníci.

Vlastní

Výhody portálu jsou znárodněny pomocí myšlenkové mapy na obrázku číslo 6.

³⁷ SWOT [online]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/SWOT>>

Obrázek 10: Myšlenková mapa - výhody portálu
Vlastní

Získání financí na projekty začínajících a stávajících podniků či lidí s nápadem, kteří podnikat ještě nezačali, je hlavní výhodou tohoto portálu. Je možné tak získat finance i v takových případech, kdy banky nebudou chtít poskytnout půjčku.

Zhodnocení financí investorů pomocí vložení do perspektivních podniků jim může přinést zhodnocení v podobě několika desítek procent. Navíc zde budou mít přehled o velkém množství podnikatelských záměrů a na nich bude, komu svěří svou důvěru a především i kapitál.

Při dostatečně velkém množství uskutečněných investic může portál pomoci k celému **růstu trhu**, neboť úspěšnost malých a začínajících podniku pak napomáhá k prosperitě celého hospodářství.

Právnícké i fyzické osoby s podnikatelskými záměry, zde mohou **získat kontakty** na potencionální investory a naopak.

Další užitečnou službou **budou obecní průvodci** pro investory i žadatele. Investorům poradí, jak se mají rozhodovat o investování a na která data si musí u podniků i projektů dát pozor. Žadatelům poskytne rady při sestavení podnikatelského plánu, nebo co je třeba před realizací projektu vykonat.

Vzhledem k velkému množství nápadů a projektů zajišťujících nejrůznější podnikové inovace, může být portál i **inspirací pro ostatní podniky**. Toto hledisko ovšem může působit i jako nevýhoda, pokud nějakou novou technologii, na kterou chce půjčit firma finance, převezme někdo jiný.

Pro podniky, které hodlají vyvinout nové technologie s pomocí investorů, může být uveřejnění na portálu i určitou **reklamou**. Stejně tak pro investora, který pomohl realizovat více kvalitních projektů.

20 Závěr

V první části diplomové práce je popsáno, jaké mají v současné době investoři možnosti pro zhodnocení svých prostředků na finančním trhu. Součástí této kapitoly je i aktuální podoba českého kapitálového trhu. Z těchto údajů vyplývá, že občasné České republiky jsou v oblasti investic dosti pozadu oproti západním zemím, neboť téměř 80 % peněžních prostředků je drženo v hotovosti a na běžných účtech, viz obrázek číslo 1. Ti, co se rozhodli investovat, tak jejich zhodnocení v mnoha případech s obtížemi překonává inflaci. Je to způsobeno tím, že převážná většina peněz ve fondech je umístěno v konzervativních fondech peněžního trhu, zajištěných a dluhopisových, viz tabulka číslo 3.

Pokud chtějí podniky v dnešní době na trhu uspět, tak se musí odlišit od konkurence, která je vysoká téměř v každém odvětví. Musí snižovat náklady, poskytovat kvalitnější služby, dostat se do podvědomí zákazníků pomocí marketingu atd. Všechny tyto snahy o zvýšení zisku jsou podmíněny zvýšením nejen finančních zdrojů. Zvláště podniky v rané fázi svého působení mají často problém tyto prostředky získat. Banky jsou po vypuknutí finanční krize opatrnější v oblasti půjček, a tak je přidělují především déle působícím fyzickým či právnickým osobám.

Podpora začínajících malých podniků a živnostníků je hlavním zdrojem nových pracovních míst a hnacím motorem každé ekonomiky. Řešením jak poskytnout zdroje perspektivním podnikatelským subjektům či kvalitním nápadům je vytvoření portálu, který bude na jedné straně sdružovat žadatele, kteří potřebují finance na svůj podnikatelský záměr a na straně druhé investory, kteří mají volné prostředky, které chtějí zhodnotit.

Žadatelé tak mohou získat finance na podnikatelské záměry, které by se u bank nesetkaly s pochopením. V případě, že by půjčku dostali je zde možnost dostat nižší úrok, než jim mohou finanční instituce nabídnout. Investoři mohou naopak získat vyšší zhodnocení než na podílových fondech.

V případě zájmu o uveřejnění projektu na portálu vyplní žadatelé přihlášku. Ta bude obsahovat důležité informace o něm či jeho podniku (např. kontaktní údaje, druh podnikání, velikost podniku, obraty a zisky z minulých let, velikost závazků a pohledávek)

a o podnikatelském záměru (požadovaná částka, doba návratnosti, výnosnost, vlastní zdroje atd.) Po vyplnění formuláře mu bude zaslána faktura a po jejím zaplacení bude žádost až rok uveřejněna na portálu. Žadatelé si budou moci zaplatit i odbornou pomoc s přípravou projektu.

Třídění projektů podle různých kritérií usnadní investorům čas při hledání vhodného záměru pro jejich investice. Tato služba bude poskytnuta všem i bez registrace. Ovšem nebudou zde zobrazeny kontaktní údaje o podnicích. V případě zájmu bude muset investor vyplnit registrační přihlášku a zaplatit poplatek 500 Kč na rok za plné využívání portálu.

Obě strany budou mít k dispozici obecného průvodce. Investoři pomocí prezentace zjistí, na co si mají dát pozor při investování, a žadatelům pomůže s obecnou přípravou projektu. Dalšími funkcemi budou rating (hodnocení) projektů na základě úplnosti podnikatelského plánu, přeprodáv již realizovaných investic (investoři budou moci již poskytnuté půjčky prodávat jiným investorům) a aukce projektů (žadatel nabídne určité zhodnocení a investoři ho budou moci snižovat; ten kdo bude požadovat nejnižší výnos, bude moci investovat do daného projektu).

Hlavními náklady na vytvoření portálu jsou tvorba portálu programátory, navržení grafické stránky a marketingová kampaň, která přiláká obě zúčastněné strany. Provozní náklady budou tvořeny platy odborníků zabývajících se přípravou projektů (tyto náklady však budou kryty zpoplatněním této služby) a rovněž následná reklama. Příjmy budou představovat především poplatky za registrace a za zhotovení podnikatelských záměrů. Podrobnější členění příjmů a výdajů se nachází v kapitole Finanční plán.

Hlavní konkurenty při získávání finančních zdrojů jsou v současné době bankovní instituce, státní fondy a fondy Evropské unie, business angels a společnosti poskytující venture (rizikový) kapitál. Konkurencí v oblasti investic jsou rovněž bankovní instituce, investiční společnosti, burza či RM-Systém.

Důležitým faktorem pro úspěch portálu je jeho návštěvnost obou stran. Propagace portálu bude realizována pomocí článků a rozhovorů v odborných časopisech, novinách či televizi.

Dále budou přímo osloveni business angels a společnosti investující do začínajících podniků. Přilákání podniků bude řešeno i rozesíláním emailů s informacemi o nové možnosti získání financí.

Tento portál nemá být vytvořen pro pár desítek velkých investorů a několik nadšenců s projekty, které mají velmi malou šanci na realizaci. Cílem je vytvoření internetového prostředí, které se stane destinací mnoha tisíc drobných investorů a mladých perspektivních podniků. Proto i cíle zaměřené na zisky nejsou malé. Do šesti let má být ročně navštěvován 10 000 žadateli i investory.

Tyto předpoklady potvrzují i statistické informace, jež vypovídají o tom, že ročně v České republice vznikne kolem 17 500 podniků.³⁸ Počet nově vzniklých živností byl v roce 2009 dokonce přes 80 000³⁹. Potenciál žadatelů je tudíž veliký.

Investice je možné také získat. Například společností CzechInvest byly v roce 2008 zprostředkovány investice za 29 mld. Kč.⁴⁰ Potenciál ze strany investorů je rovněž obrovský, neboť na konci roku 2008 bylo zainvestováno do podílových fondů přes 240 mld. Kč.⁴¹

---

³⁸ CCB: *Počet obchodních firem v ČR loni vzrostl o 17.500 na 343.718* [online]. Czech Credit Bureau, 2010 [cit. 07-04-2010]. Dostupný z WWW: < <http://www.e15.cz/aktuality/201004070325> >

³⁹ *Živnostenské podnikání v ČR v I. čtvrtletí 2010* [online]. Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, 2010 [cit. 18-01-2010]. Dostupný z WWW: < <http://www.socr.cz/scripts/detail.php?id=4353> >

⁴⁰ *Výroční zpráva CZECHINVEST 2008* [online]. CzechInvest, 2009 [cit. 22-09-2009]. Dostupný z WWW: < <http://www.czechinvest.org/data/files/zlom-vyrocka-czechinvest2008-final-web-1695.pdf> >

⁴¹ *Prezentace AKAT ke konci roku 2008* [online]. Asociace pro kapitálové trhy České republiky, 2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <http://www.akatcr.cz/public/vypisUniversal.do?typZpravy=8>

Seznam použité literatury

1. Citace

- [1] PROUZA, T. *A co za to, pane ministře?* [online]. 2010 [cit. 2010-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.finmag.cz/clanek/16357/a-co-za-to-pane-ministre/>>
- [2] *SWOT* [online]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/SWOT>>

2. Bibliografie

- [1] KOVAŘÍK, Z. *Cenné papíry, směnky, šeky, akreditiv*. Praha: Sekuron, 1993. 64 s.
- [2] JINDŘICHOVSKÁ, I. a BLAHA, Z. S. *Podnikové finance*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2001. 318 s. ISBN 80-7261-025-2
- [3] VALACH, J., *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.
- [4] KOUHOUT, P. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 2. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2001. 232 s. ISBN 80-247-0074-3
- [4] *Co je akcie?* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/doporuceni/>>
- [5] *Cena akcie* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/cena/>>
- [6] *Obchodujme s akciemi* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/obchodovani/>>
- [7] *Akciová doporučení* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/doporuceni/>>
- [8] *Akciová výhody* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/vyhody/>>
- [9] *Akciové nevýhody* [online]. [cit. 2009-11-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/akcie/nevyhody/>>
- [10] *Fondy a legislativa* [online]. Dostupný z WWW: <http://www.finance.cz/kapitalovy-trh/informace/fondy/legislativa/>
- [11] *Prezentace AKAT ke konci roku 2008* [online]. Asociace pro kapitálové trhy České republiky, 2009 [cit. 2009-02-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.akatcr.cz/public/vypisUniversal.do?typZpravy=8>>

- [12] *Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008* [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2009 [cit. 05-2009]. Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf
- [13] MARKOVA, S. and PETKOVSKA-MIRCEVSKA, T. *Amfiteatru Economic*, volume 11, issue 26, EDITURA ASE, 2009. 597-604 pgs. ISSN: 1582-9146
- [14] *Základní informace o rizikovém kapitálu* [online]. [cit. 2009-10-10]. Dostupný z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/pojisteni-investovani/zakladni-informace-o-rizikovem-kapitalu/1000466/4209/>
- [15] *Business angels* [online]. Dostupný z WWW: <http://www.czechinvest.org/business-angels>
- [16] VASILESCU, L. G. *EKONOMSKA ISTRAZIVANJA-ECONOMIC RESEARCH*, volume 22, issue 3, JURAJ DOBRILA UNIVERSITY PULA, 2009. 86 - 97 pgs. ISSN: 1331-677X
- [17] ZÁMEČNÍK, P. *Jak zvýšit rodinné bohatství* [online]. [cit. 2009-09-27]. Dostupný z WWW: <http://www.mesec.cz/clanky/jak-zvysit-rodinne-bohatstvi/>
- [18] PLANT, R. *eCommerce: Formulation of Strategy*. Prentice Hall PTR, 2000. 368 s. ISBN 0-13-019844-7.
- [19] *Likvidita* [online]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Likvidita>
- [20] *Výroční zpráva CZECHINVEST 2008* [online]. CzechInvest, 2009 [cit. 22-09-2009]. Dostupný z WWW: <http://www.czechinvest.org/data/files/zlom-vyrocka-czechinvest2008-final-web-1695.pdf>
- [21] *Živnostenské podnikání v ČR v I. čtvrtletí 2010* [online]. Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, 2010 [cit. 18-01-2010]. Dostupný z WWW: <http://www.socr.cz/scripts/detail.php?id=4353>
- [22] CCB: *Počet obchodních firem v ČR loni vzrostl o 17.500 na 343.718* [online]. Czech Credit Bureau, 2010 [cit. 07-04-2010]. Dostupný z WWW: <http://www.e15.cz/aktuality/201004070325>